

Educatieve Maatregel Alcohol en verkeer (EMA): procesevaluatie

Evaluatie van het organisatorische proces rond de EMA-procedure

R-97-22

Drs. J.E. Lindeijer

Leidschendam, 1997

Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV

Documentbeschrijving

Rapportnummer: R-97-22
Titel: Educatieve Maatregel Alcohol en verkeer (EMA): procesevaluatie
Ondertitel: Evaluatie van het organisatorische proces rond de EMA-procedure
Auteur(s): Drs. J.E. Lindeijer
Onderzoeksmanager: Drs. R.D. Wittink
Projectnummer SWOV: 52.129
Projectcode opdrachtgever: HVVL 95.123.01 / HVVL 97.601
Opdrachtgever: De inhoud van dit rapport berust op gegevens die zijn verkregen in het kader van een project, dat is uitgevoerd in opdracht van de Adviesdienst Verkeer en Vervoer van Rijkswaterstaat.

Trefwoord(en): Evaluation (assessment), drunkenness, attitude (psychol), education, retraining of drivers, comprehension, interview, Netherlands.

Projectinhoud: Sinds 1 juni 1996 kan de minister van Verkeer en Waterstaat onder bepaalde voorwaarden een educatieve maatregel opleggen aan mensen die als bestuurder van een voertuig in het verkeer door de politie zijn aangehouden onder verdenking van een alcoholmisdrijf in het verkeer. Dit rapport doet verslag van procesevaluatie-onderzoek naar de (interne) gang van zaken rond de EMA-procedure.

Aantal pagina's: 48 p. + 9 p.
Prijs: f 22,50
Uitgave: SWOV, Leidschendam, 1997

Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV
Postbus 1090
2260 BB Leidschendam
Telefoon 070-3209323
Telefax 070-3201261

Samenvatting

Sinds 1 juni 1996 kan de minister van Verkeer en Waterstaat (en in zijn of haar naam de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR)) onder bepaalde voorwaarden een educatieve maatregel opleggen aan mensen die als bestuurder van een voertuig in het verkeer door de politie zijn aangehouden onder verdenking van overtreding van artikel 8, tweede lid van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 94), handelend over een alcoholmisdrif in het verkeer. Het betreft hier een eerste educatieve maatregel ter bevordering van de verkeersveiligheid in de vorm van een cursus over alcohol en verkeer, de zogenaamde 'Educatieve Maatregel Alcohol en verkeer (EMA)'.

De vorderingsprocedure, waarvan de EMA onderdeel is, is geregeld in de artikelen 130 t/m 134 van hoofdstuk 6 van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 94) en wordt verder aangeduid als 'art. 130 e.v.'.

In opdracht van de Adviesdienst Verkeer en Vervoer van Rijkswaterstaat heeft de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV een procesevaluatie uitgevoerd van de (interne) gang van zaken rond de EMA-procedure.

De procesevaluatie heeft zich gericht op de volgende onderdelen van de procedure:

Instroom van mededelingen

De politie - en in tweede instantie het Openbaar Ministerie (OM) - is verantwoordelijk voor het doen uitgaan van een mededeling aan het CBR waarin vermeld wordt dat het vermoeden bestaat dat de houder van een geldig rijbewijs niet beschikt over de vereiste rijvaardigheid en/of niet geschikt is voor het besturen van een motorrijtuig.

Besluitvorming en verwerking

In de 'Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid' zijn criteria opgenomen waarin staat wanneer de Divisie Vorderingen (DV) van het CBR een 'besluit EMA' kan nemen. De DV toetst feiten en omstandigheden die op de mededeling staan vermeld aan deze criteria, alvorens een besluit wordt genomen. Als wordt besloten EMA toe te kennen (betrokkene dient de cursus EMA te volgen), stelt de DV de betrokkene hiervan in kennis en int de verplichte eigen bijdrage voor deze cursus. Na ontvangst van het cursusgeld meldt de DV de betrokkene aan bij een instelling voor verslavingszorg. De DV verdedigt verder elk door haar genomen besluit voor de bestuursrechter, indien dat nodig blijkt.

EMA-cursus

Instellingen voor verslavingszorg - voorheen de Consultatiebureaus voor Alcohol en Drugs (CAD) zijn belast met de uitvoering van de EMA-cursus, hetgeen inhoudt: plannen van cursusdata, het geven van de cursus (drie cursUSDagen en een individueel eindgesprek) en het rapporteren van de resultaten aan de DV (afloopbericht).

Deze instellingen worden aangestuurd en gecontroleerd door de Nederlandse Vereniging van Instellingen voor Verlavingszorg (NeVIV; per 1 juli 1997 opgegaan in de vereniging Geestelijke Gezondheidszorg Nederland

GGZN), die daarbij - als overkoepelend orgaan van de instellingen - optreedt als intermediair tussen het CBR en de afzonderlijke instellingen.

Eindbesluit

Op grond van de inhoud van het afloopbericht neemt het CBR een besluit of de geldigheid van het desbetreffende rijbewijs wel of niet gehandhaafd blijft. Ook hiervan stelt de DV de betrokkene op de hoogte. Bij 'ongeldig-verklaring' verzoekt de DV de betrokkene het rijbewijs in te leveren.

Overgangsregeling

Tijdens het eerste jaar dat art. 130 e.v. van kracht was, gold een overgangs-regeling die in het kort neerkwam op het volgende:

- parketten van het OM zouden een mededeling aan het CBR uitbrengen als bleek dat de politie dat niet had gedaan;
- er zou zorg gedragen worden voor een soepele overgang van de voorheen bestaande mogelijkheid om 'bij bijzondere voorwaarden een Alcohol Verkeerscursus (AVC) op te leggen' door de strafrechter (deelname kosteloos en vrijwillig), en de start van de EMA (zowel een eigen bijdrage als deelname verplicht).

Tijdens het onderzoek is speciale aandacht besteed aan organisatorische en bestuurlijke aspecten van de EMA-procedure, het op gang komen van de instroom van mededelingen, de 'doorlooptijd' (bijvoorbeeld de tijd die ligt tussen het nemen van een besluit EMA door de DV en het eindbesluit) en mogelijke lacunes in de regeling.

De *algemene conclusie* is dat na het eerste jaar dat art. 130 e.v. van kracht is de volgende zaken goed zijn geregeld:

- de uitvoering van de vorderingsprocedure - betreffende de EMA - is goed op gang gekomen;
- er zijn samenwerkingsverbanden ontstaan tussen de diverse instanties;
- er heeft een soepele overgang plaatsgevonden van de strafrechtelijke naar de administratiefrechtelijke procedure;
- er zijn nieuwe mensen aangetrokken en ingewerkt;
- er is een goed functionerend informatiecircuit opgezet;
- er heeft tussentijds bijsturing van onvolkomenheden plaatsgevonden;
- alle instanties voeren of hebben hun taken en verantwoordelijkheden zo goed mogelijk uitgevoerd.

Controle op en aandacht voor alcoholmisbruik in het verkeer blijkt bij alle betrokkenen hoog te scoren.

Op een aantal onderdelen is nog verbetering nodig en/of gewenst:

1. *Organisatie en besturing*

- Inzicht is gewenst in de *omvang* van:
 - a. de groep mensen die de eigen bijdrage van de EMA-cursus weigeren te betalen en hun *weigeringsgronden* daarvoor, en;
 - b. de groep mensen die niet op de EMA-cursus verschijnen, maar wel hebben betaald.
- Inzicht is gewenst in het aantal *ongeldig verklaarde, ingeleverde rijbewijzen*.
- De aanwerving van universitair geschoolde docenten voor het geven van EMA's zal moeilijk zijn en zal *kostenverhogend* werken.

- Het huidige aanbod van EMA-cursisten vraagt om meer *cursusruimten*.
- Politiekorpsen hebben nog behoefte aan voldoende interne *deskundigen* op het gebied van administratiefrechtelijke procedures.
- Veel korpsen hebben nog behoefte aan *geavanceerde, geautomatiseerde ondersteuning* bij de afhandeling van de vaak ingewikkelde administratieve procedures.
- Niet *alle processen-verbaal* betreffende alcohol worden in het herkenningssysteem van de politie (HKS) ingevoerd. Het aantal recidives ligt in werkelijkheid dus hoger.
- De *toegankelijkheid* tot het HKS voor verbalisanten is niet optimaal, wat de controle door de politie op *recidive* bemoeilijkt.
- De *tekenbevoegdheid* van mededelingen vraagt binnen de politiekorpsen nog aandacht. Op verbalisanteniveau zou tekenbevoegdheid kunnen worden verleend voor mededelingen die alléén betrekking hebben op alcohol. Alle interne deskundigen zouden tekenbevoegdheid moeten krijgen voor alle mededelingen, dus ook die welke niet alcohol betreffen.

2. *Instroom van mededelingen*

- Iets minder dan de helft (46%) van de mededelingen wordt *binnen twee weken* na de laatste aanhoudingsdatum ontvangen door de DV. Ongeveer 35% van de mededelingen komt echter *meer dan acht weken later* binnen. Voor de totale duur van de vorderingsprocedure is dat ongewenst.

3. *Doorlooptijd van de EMA-procedure*

- In de praktijk blijkt een *betalingstermijn* van tien weken realistisch. Gemiddeld werden de kandidaten na negen weken aangemeld bij de instellingen.
- Tijdens het overgangsjaar is van tweederde van de aangemelde EMA-kandidaten, de procedure binnen vijf tot zes maanden afgehandeld. De gemiddelde duur van de afhandeling van de procedure lijkt zelfs in de loop van het jaar af te nemen, maar de streeftermijn van twaalf weken tussen aanmelding en afloopbericht wordt nog maar door weinig instellingen gehaald. Verbetering is vooral te behalen bij een meer regelmatige toezending van aanmeldingen bij de instellingen, de planningsduur (tijd tussen ontvangst van de aanmelding en eerste cursusdag), de cursusduur (tijd tussen eerste cursusdag en eindgesprek) en ontvangst afloopbericht (tijd tussen eindgesprek en ontvangst afloopbericht).
- Het inzetten van meer docenten, of docenten meer EMA's laten geven, zou ook een verbetering in de doorlooptijd geven.

4. *Lacunes*

- Grenzen van alcoholcriteria (wanneer wel en géén mededeling dient te worden opgestuurd) zouden meer kunnen aansluiten bij de praktijk.
- Indien een betrokkene naar een onderzoek is verwezen (besluit onderzoek) en het resultaat hiervan is dat het rijbewijs niet ongeldig hoeft te worden verklaard, dan zou deze betrokkene toch nog een EMA moeten volgen.

Summary

The Alcohol and Traffic Educational Measure (EMA): A Process Evaluation

Since 1 June 1996, the Minister of Transport and Public Works (and the Central Driving License Issuing Authority [CBR] acting under the minister's authority) has been able to make an educational measure mandatory for drivers who have been apprehended by the police under suspicion of violating Article 8, Paragraph 2 of the Road Traffic Act of 1994 (WVW 94), a piece of legislation dealing with alcohol-related traffic offenses. This is the first measure for promoting road safety by providing a course about alcohol and traffic, otherwise known as 'The Alcohol and Traffic Educational Measure' (or EMA).

The SWOV Institute for Road Safety Research has carried out a process evaluation of how well the EMA procedures have been operating internally. This assessment focused on the following elements:

- The turning in of notices: the police (and, secondly, the Public Prosecutions Department) are responsible for sending a notice to the CBR stating the presumption that the holder of a valid driving licence does not possess the required driving skill and/or is unable to drive a motor vehicle.
- Decision-forming and processing: The CBR's Collection Division (DV) compares the facts and circumstances stated on the notice against the criteria formulated for this purpose and makes a decision as to whether or not the person will be required to take the EMA course ('EMA decision'). If a decision is made in favour of the EMA course, the DV informs the person, and the required contribution to be paid by the person taking the course is collected. Next, the DV reports the person to a facility for the care and treatment of drug addiction.
- The EMA course: facilities for the care and treatment of drug addiction are responsible for scheduling the days for offering the course, providing the course, and reporting the results to the DV (in the form of a final report).
- The final decision: based on the contents of the final report, the CBR decides whether the validity of the person's driving license will be upheld. The DV also informs the person about this decision. In case of an invalidation, the DV requests that the person turn in his/her driving license.

Now that a year has passed since these articles of law have been in force, it can generally be concluded that the following matters are well organised:

- the implementation of the collection procedure is off to a good start;
- cooperation has developed among the agencies;
- a smooth transition between a criminal procedure to an administrative procedure has occurred;
- new people have been attracted and taught their jobs;
- a well-functioning system for the exchange of information has been established;
- in the meantime, inadequacies have been corrected.

Improvement is still needed or desired in regard to a number of other elements. More information is desired, for example, about the sizes of: (a) the group of people who refuse to contribute what they owe to pay for the EMA course, and what their reasons for refusal are and (b) the group of people who fail to attend the EMA course even though they have paid. It would also be helpful to know how many driving licences which have been declared invalid have been turned in. Moreover, the current number of people enrolled in the EMA courses is requiring more class space.

Improvements also need to be made within the police corps itself; there is more need for internal expertise in the area of administrative-judicial procedures, and for advanced, automated support to deal with the frequently complicated administrative procedures.

Other organisational problems noted are: (a) not all official police reports concerning alcohol-related offenses are entered into the police identification system (HKS) which means that the number of repeated offenses is actually higher, and (b) the reporting officers' access to the HKS is not the best it could be, a fact that hinders attempts on the part of the police to control repeated offenses.

The turning in of notices is not running as well as it should either. Somewhat less than half (46%) of the notices are being received by the DV within two weeks after the last arrest date. Approximately 35% of the notices, however, arrive more than eight weeks later. This is undesirable in terms of the total duration of the collection procedure. To reduce the turnover time for the EMA procedure, there should be a more frequent reporting of persons to the treatment facilities, and less time taken for: the scheduling interval (time between receiving the referral and the first day of the course), the duration of the course (time between the first day of the course and the final meeting), and receiving the final report (time between the final meeting and the receipt of the final report). Introducing more instructors, or allowing instructors to give more EMA's, would reduce turnaround time.

Finally, a few gaps exist. One example is that the restrictions associated with alcohol criteria (to determine when a notice should or should *not* be sent) should better fit the practical situation. Another point in this regard is the meaning of the 'research decision'. When this results in deciding that the driving license need not be declared invalid, this person should still have to take an EMA course.

Inhoud

<i>Lijst van gebruikte afkortingen</i>	10
<i>Voorwoord</i>	11
1. <i>Inleiding</i>	12
1.1. Algemeen	12
1.2. Organisatie van het evaluatie-onderzoek	13
1.3. Onderzoeksvragen en aandachtsgebieden	14
1.4. Beperkingen tijdens het hoofdonderzoek	15
1.5. Gevolgde werkwijze	15
1.6. Opbouw van het rapport	16
2. <i>Organisatie en besturing</i>	18
2.1. Algemeen	18
2.2. Betrokkenheid	18
2.3. Taken en verantwoordelijkheden	19
2.4. Kwantitatieve gegevens	22
2.4.1. Het CBR	22
2.4.2. De NeVIV	23
2.4.3. Ongeldig verklaarde rijbewijzen	23
2.4.4. Lacunes	24
2.4.5. Weigeraars en hoogte eigen bijdrage	25
2.5. Organisatie EMA-cursus	26
2.5.1. Aanbod van cursisten, cursussen en docenten	26
2.5.2. Opleidingsniveau EMA-docenten	26
2.6. Informatiecircuit	27
3. <i>Instroom van mededelingen</i>	29
3.1. Algemeen	29
3.2. Strafrecht versus administratiefrechtelijke procedure	30
3.2.1. Invorderen op basis van art. 164 WvW	30
3.2.2. Alcoholcriteria en mededelingen	30
3.3. Relatie politie/CBR	31
3.4. Relatie politie/OM	32
3.5. Tekenbevoegdheid	32
3.6. Bekendheid met de vorderingsprocedure	33
3.7. Alcoholcriteria en recidive	34
3.8. Geautomatiseerde ondersteuning	36
3.9. Tijdig uitbrengen van mededelingen	37
3.10. Recidive	39
3.10.1. Lik-op-stuk-beleid	39
3.10.2. Het herkenningssysteem	39
3.11. Voorstellen vanuit de politie	40
3.12. Voorlichting over de EMA-cursus	41
4. <i>Doorlooptijd van de EMA-procedure</i>	42
4.1. Algemeen	42
4.2. Doorlooptijd in 1996	43
4.3. Doorlooptijd tussen aanmelding en afloopbericht	45
<i>Literatuur</i>	48
<i>Bijlage 1 t/m 4</i>	49

Lijst van gebruikte afkortingen

De in dit rapport gebruikte afkortingen staan hieronder alfabetisch gerangschikt.

AAG	Ademalcoholgehalte
AVC	Alcohol Verkeerscursus
AVV	Adviesdienst Verkeer en Vervoer van V&W
BAG	Bloedalcoholgehalte
BPS	Bedrijfsprocessensysteem
CAD	Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs
CBR	Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen
CRB	Centraal Register Rijbewijzen- en Bromfietscertificaten
DV	Divisie Vorderingen van het CBR
EMA	Educatieve Maatregel Alcohol en verkeer
GL	Gerechtelijk Laboratorium
HKS	Herkenningssysteem
HV	Hoofddirectie Verkeersveiligheid van V&W; per 1 mei 1997 opgegaan in Directie Verkeersveiligheid & Voertuig (DVV) van het Directoraat-Generaal voor het Personenvervoer van V&W
OM	Openbaar Ministerie
pv	Proces-verbaal
NeVIV	Nederlandse Vereniging van Instellingen voor Verslavingszorg; per 1 juli 1997 opgegaan in de vereniging Geestelijke Gezondheidszorg Nederland (GGZN)
NPI	Nederlands Politie Instituut
SWOV	Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid
VCOM	Verkeerscommissie van het Openbaar Ministerie
V&W	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
WRM	Wet Rijonderricht Motorrijtuigen
ZM	Zittende Magistratuur van het Openbaar Ministerie

Voorwoord

Sinds 1 juni 1996 heeft de minister van Verkeer en Waterstaat (V&W) met de vorderingsprocedure die staat beschreven in de artikelen 130 t/m 134 van de Wegenverkeerswet 1994, de mogelijkheid gekregen zich intensiever op het beleidsinstrument 'educatie' te richten met het doel gedragsverandering te bevorderen onder bepaalde groepen verkeersdeelnemers. De minister heeft de uitvoering van de bedoelde vorderingsprocedure gemandateerd aan de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen, Divisie Vorderingen.

Gelet op het feit dat in het verleden ongeveer 90% van de ingestelde vorderingsprocedures het rijden onder invloed van alcohol in het verkeer betrof, is in eerste instantie volstaan met een Educatieve Maatregel Alcohol en verkeer (EMA).

Uitvoering van de EMA is op 1 juni 1996 van start gegaan. Bij de uitvoering van de EMA-procedure moeten veel instanties en instellingen op landelijk en regionaal niveau met elkaar samenwerken. In opdracht van de Adviesdienst Verkeer en Vervoer is daarom tijdens het eerste jaar een evaluatie-onderzoek uitgevoerd door de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV, gericht op het organisatorische proces.

Tijdens het evaluatie-onderzoek is grote bereidheid ondervonden bij alle betrokkenen die zijn benaderd om informatie te verschaffen. Hiervoor spreekt de auteur haar dank uit.

1. Inleiding

1.1. Algemeen

Sinds 1 juni 1996 kan de minister van Verkeer en Waterstaat (en in zijn of haar naam de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR)) onder bepaalde voorwaarden een educatieve maatregel opleggen aan mensen die als bestuurder van een voertuig door de politie in het verkeer zijn aangehouden onder verdenking van overtreding van artikel 8, tweede lid van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 94), handelend over een alcoholmisdrijf in het verkeer.

Politie en eventueel het Openbaar Ministerie (OM) sturen bij ontdekking van het genoemd misdrijf een mededeling naar het CBR. Aan de hand van de feiten en omstandigheden in de mededeling, kan de Divisie Vorderingen (DV) van het CBR besluiten tot het starten van een vorderingsprocedure.

De procedure is geregeld in de artikelen 130 t/m 134 van hoofdstuk 6 van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 94); dit onderdeel van de wet zal verder als 'art. 130 e.v.' worden aangeduid.

De eerste educatieve maatregel in dit kader betreft een cursus over alcohol en verkeer, de zogenaamde 'Educatieve Maatregel Alcohol en verkeer (EMA)'.

Bij de uitvoering van een EMA-procedure zijn, vanaf de start tot en met de afhandeling, diverse instanties betrokken. Dit zijn achtereenvolgens:

1. Voor het uitbrengen van een mededeling:
 - de politie;
 - het OM.
2. Voor verwerking, besluitvorming en bezwaar- en beroepsprocedures:
 - de DV van het CBR;
3. Voor de uitvoering van de EMA-cursus:
 - Instellingen voor verslavingszorg, die de cursus verzorgen. In veel gevallen zijn dat de Consultatiebureaus voor Alcohol en Drugs (CAD);
 - De Nederlandse Vereniging van Instellingen voor Verslavingszorg (NeVIV), die - als overkoepelend orgaan van de instellingen voor verslavingszorg - intermediair is tussen CBR en CAD's. Per 1 juli 1997 is de NeVIV opgegaan in de Vereniging Geestelijke Gezondheidszorg Nederland (GGZN).

Verder worden de aanbevelingen van de procesevaluatie uitgewerkt door het ministerie van Verkeer en Waterstaat (V&W) in samenwerking met het Nederlands Politie Instituut (NPI).

In het eerste jaar dat art. 130 e.v. van kracht is, is rekening gehouden met aanloopproblemen in de uitvoering ervan. Daarom kon behalve de nieuwe wet ook een overgangsregeling worden gehanteerd. De belangrijkste onderdelen van deze regeling zijn:

- Het uitbrengen van een mededeling aan het CBR door de politie. Mocht de politie het uitbrengen 'vergeten', dan stuurt het parket alsnog een mededeling naar het CBR.

- Het soepel laten overgaan van ‘bij bijzondere voorwaarden opleggen van een Alcohol Verkeerscursus (AVC) door de rechter’ naar het verplicht opleggen van een EMA door het CBR.

Op ambtelijk niveau is de EMA-procedure gedurende het overgangsjaar aangestuurd door een stuurgroep, waarin onder andere mensen uit de hierboven genoemde instanties zitting hadden.

Of art. 130 e.v. (en in het bijzonder de EMA-regeling) na het overgangsjaar geslaagd genoemd kan worden, zal voor een belangrijk deel afhangen van de manier waarop de betrokken instanties hun medewerking (kunnen) geven, onderling activiteiten op elkaar (kunnen) afstemmen en samen (kunnen) werken.

Daarom heeft de Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV) van V&W de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) opdracht gegeven een procesevaluatie uit te voeren gedurende het overgangsjaar.

In juli en augustus 1996 is een vooronderzoek uitgevoerd en zijn enkele belangrijke knelpunten aan het licht gekomen, te weten:

- organisatorische startproblemen bij politie en (mogelijk) bij parketten;
- gewenning bij de zittende magistratuur;
- besturingsproblemen.

Op grond van het vooronderzoek heeft de stuurgroep aandachtsgebieden geformuleerd, die speciale aandacht krijgen in het verdere evaluatie-onderzoek (zie verder § 1.2 en § 1.3).

Dit eindrapport bespreekt de stand van zaken tot medio april 1997.

Het rapport bevat aanbevelingen over de onderdelen in de EMA-procedure die wellicht extra aandacht zullen blijven vragen van de instanties die bij de uitvoering van de procedure betrokken zijn. Voorts worden ook aanbevelingen gedaan ten behoeve van een definitieve EMA-regeling.

In dit hoofdstuk komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- organisatie van het evaluatie-onderzoek (§ 1.2);
- onderzoeksvragen en aandachtsgebieden (§ 1.3);
- beperkingen tijdens het hoofdonderzoek (§ 1.4);
- gevolgde werkwijze (§ 1.5);
- opbouw van het rapport (§ 1.6).

1.2. Organisatie van het evaluatie-onderzoek

Het evaluatie-onderzoek kende bij zijn opzet twee sporen, te weten:

- *Spoor 1*: Beoordelen van de EMA-regeling (onderzoek naar het functioneren ervan) en op basis daarvan adviseren over een definitieve regeling. Resultaat: rapport.
- *Spoor 2*: Op verzoek van de stuurgroep tussentijds rapporteren over problemen in de uitvoering van de EMA.

Spoor 1

Dit spoor bestaat uit een voor- en een hoofdonderzoek.

In het vooronderzoek is nagegaan wat belangrijke aandachtsgebieden zijn en waar knelpunten lagen. Op grond daarvan zijn voorstellen gedaan aan de

stuurgroep over de te hanteren prioriteit om deze aandachtsgebieden aan te pakken en in het hoofdonderzoek te volgen.

In het hoofdonderzoek is de uitvoering van de EMA-procedure verder gevolgd, met name op de door de stuurgroep aangegeven knelpunten, aandachtsgebieden en lacunes uit het vooronderzoek en de daaraan verbonden kwalitatieve criteria.

De gekozen onderzoeksconstructie heeft er toe geleid dat tussentijds al een aantal problemen in de uitvoering kon worden aangepakt en/of bijgestuurd. Dat betekende in de praktijk dat de onderzoeksactiviteiten van spoor 1 en 2 zo nauw met elkaar verweven zijn geraakt, dat ze niet meer duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn. Daarom wordt in dit rapport verder géén onderscheid meer gemaakt tussen spoor 1 en 2.

1.3. Onderzoeksvragen en aandachtsgebieden

Het hoofdonderzoek heeft zich gericht op de beantwoording van de volgende onderzoeksvragen:

- Waar treedt stagnatie op in de procesgang rond de EMA-procedure met betrekking tot de instroom van mededelingen, de besluitvorming, de verwerking ervan en de uitvoering en waarom?
- Welke elementen zijn daarbij van belang en waarom?

Ten behoeve van de advisering voor een definitieve EMA-regeling is voorts de volgende vraag meegenomen:

Zijn er nog lacunes in de regeling aangetroffen, anders dan reeds in het vooronderzoek zijn aangegeven?

De stuurgroep heeft de aandachtsgebieden uit het vooronderzoek vertaald naar kwalitatieve criteria. Deze criteria zijn uitgangspunt geweest bij de gevoerde gesprekken met mensen uit de betrokken instanties. Het betreft de volgende criteria:

- Communicatie en bekendheid met de verantwoordelijkheden bij en tussen de verschillende instanties, bekendheid met en gebruik van het informatienummer van de DV.
- Projectmanagement betreffende de praktische kwesties uit het vooronderzoek.
- Stand van zaken bij het op gang komen van de mededelingen.
- Afspraken over 'na-ijlers'. Voor 1 juni 1996 kon de rechter in de strafrechtelijke procedure een verdachte het volgen van een AVC opleggen 'bij bijzondere voorwaarden'. Het volgen hiervan was kosteloos en niet verplicht. Na 1 juni 1996 is deze mogelijkheid vervallen. In de administratiefrechtelijke procedure kan nu een betrokkene een EMA worden opgelegd. Het volgen van de EMA is wél verplicht en betrokkenen dienen vóóraf een deel van de cursuskosten (500 gulden) te betalen. Mensen die vóór 1 juni 1996 zijn aangehouden door de politie, maar ná 1 juni voor de rechter moesten verschijnen hadden recht op afhandeling van hun zaak volgens de 'oude procedure'. Deze groep mensen wordt aangeduid met 'na-ijlers'.
- Inlevering van ongeldigverklaarde rijbewijzen.

1.4. **Beperkingen tijdens het hoofdonderzoek**

Op grond van kwantitatieve gegevens kan nagegaan worden of een aantal gesignaleerde problemen in het vooronderzoek zich gunstig ontwikkelen. Ook bij opzet en aanpak van het hoofdonderzoek bieden dergelijke gegevens houvast om mogelijke probleemgebieden binnen de procedure te traceren.

Deze gegevens zouden door het CBR en de NeVIV worden aangeleverd. In de praktijk heeft het op gang brengen van de procedure, afstemming tussen betrokken instanties en het oplossen van praktische problemen waar deze instanties tegenaan liepen, de hoogste prioriteit gekregen, naast andere vertragende factoren (zie § 2.4.1 en § 2.4.2). Dit had tot gevolg dat er voor het hoofdonderzoek niet tijdig voldoende gedetailleerde gegevens beschikbaar waren.

Aangezien het veldwerk van het hoofdonderzoek eind april 1997 is afgesloten, is in overleg met de opdrachtgever de aanpak en uitvoering van het hoofdonderzoek voornamelijk kwalitatief van aard geweest. Medio maart en juni 1997 zijn van het CBR de eerste gedetailleerde gegevens ontvangen. Voor zover bruikbaar, zijn deze gegevens nog in dit rapport verwerkt.

Begin april 1997 is een summier gegevensoverzicht van de NeVIV ontvangen. Deze gegevens zijn ook verwerkt in dit rapport.

Op grond van kwalitatief onderzoek kunnen problemen worden gesignaleerd, maar kan géén uitspraak worden gedaan over de omvang van het probleem en of het probleem wel/niet verminderd in de loop van de tijd. Dat kan alleen op basis van kwantitatieve gegevens. Op hun beurt bieden kwalitatieve uitspraken weer houvast bij de interpretatie van cijfermateriaal.

1.5. **Gevolgd werkwijze**

Om vast te kunnen stellen waardoor er stagnatie optrad in de toelevering van gegevens aan de stuurgroep zijn diverse bezoeken en telefonische gesprekken gevoerd met medewerkers van de DV van het CBR, mensen van de automatiseringsafdeling van het CBR en de NeVIV.

Informatie over andere onderdelen van het onderzoek is verzameld door middel van persoonlijk dan wel telefonisch contact met politiekorpsen, parketten, Verkeerscommissie van het Openbaar Ministerie (VCOM) en CAD's.

Verder zijn gesprekken gevoerd met een bestuursrechter en een aantal officieren van Justitie.

Tijdens de gesprekken zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest (voor zover het onderwerp relevant was voor de geïnterviewde):

- Hoe ziet men de eigen verantwoordelijkheid en welke knelpunten komt men op grond daarvan tegen in de praktijk? Welke oplossingen zijn mogelijk of gerealiseerd?
- Hoe zijn de contacten met het CBR als informatiebron?
- Zijn er correspondentieproblemen tussen CBR, OM, politie en CAD's?
- Welke gegevens zijn te achterhalen met betrekking tot weigeraars?
- Hoe is de groep EMA-cursisten in sociaal-economisch opzicht samengesteld?

- Welke lacunes in de procedure zijn te signaleren?
- Vindt men de procedure ‘werkbaar’?

Op basis van de eerste inventarisatieronde is een aantal nieuwe problemen naar voren gekomen (bovenop de reeds bekende). Dat heeft ertoe geleid dat voor een tweede maal (en soms vaker) contact is opgenomen met een aantal instanties om vast te stellen of het geconstateerde probleem als een op zichzelf staand incident kan worden opgevat, of dat er sprake kan zijn van een meer structureel probleem. Als de indruk bestaat dat het laatste het geval is, wordt het probleem hier vermeld.

1.6. Opbouw van het rapport

Hoofdonderdelen van het proces rond de EMA-regeling zijn: de besturing van het proces en de EMA-procedure zelf (start tot en met afhandeling). Gekozen is om de verschillende informatiestromen, onderwerpen en kwalitatieve criteria (zie § 1.3) in hoofdstuk 2, 3 en 4 zo veel mogelijk in hun samenhang te beschrijven. Nadeel van deze keuze is, dat het de herkenbaarheid van de onderzochte criteria beïnvloedt. Daarom wordt hier aangegeven in welke paragraaf welk criterium aan de orde komt.

Hoofdstuk 2 gaat in op de organisatie en besturing van de vorderingsprocedure en met name die van de EMA-procedure.

De volgende criteria worden daar behandeld, te weten:

- Verdeling van verantwoordelijkheden en meningen daarover, conform het communicatieplan, en de stand van zaken rond het probleem ‘na-ijlers’ (§ 2.3).
- Praktische kwesties uit het vooronderzoek, zoals:
 - * aanlevering van gegevens (§ 2.4.1 en 2.4.2);
 - * ongeldig verklaarde rijbewijzen (§ 2.4.3);
 - * lacunes (§ 2.4.4);
 - * weigeraars en hoogte eigen bijdrage (§ 2.4.5);
- Problemen rond de organisatie van de EMA-cursussen (§ 2.5);
- Informatiecircuit (§ 2.6).

Hoofdstuk 3 behandelt problemen, lacunes en wensen die bij de politie zijn vastgesteld met betrekking tot het uitbrengen van mededelingen. Voor een beter begrip van de aangetroffen problemen wordt eerst kort de straf- en administratiefrechtelijke procedures beschreven met betrekking tot de invorderingsbevoegdheid van de politie (§ 3.2). Criteria die verder in dit hoofdstuk zijn opgenomen, zijn:

- Relatie tussen politie en CBR (§ 3.3) en tussen OM en politie (§ 3.4) als onderdeel van het communicatieplan. Een mogelijk correspondentieprobleem komt hier ook aan de orde.
- Zaken betreffende de instroom van mededelingen, zoals:
 - * mededelingsbevoegden (§ 3.5 t/m § 3.7);
 - * geautomatiseerde ondersteuning (§ 3.8);
 - * het tijdig uitbrengen van mededelingen (§ 3.9);
 - * recidive (§ 3.10).

Hoofdstuk 3 sluit af met voorstellen die vanuit de politie zijn gedaan (§ 3.11 en § 3.12).

Als laatste komen aan bod de ontwikkelingen rond de doorlooptijd van de EMA-procedures (hoofdstuk 4).

De stuurgroep heeft de voorkeur gegeven aan een uitgebreide samenvatting met de bevindingen en aanbevelingen. Het rapport begint met deze samenvatting. Hierdoor is een hoofdstuk komen te vervallen waarin de belangrijkste resultaten werden samengevat.

2. Organisatie en besturing

2.1. Algemeen

Voor het opgang brengen, begeleiden en besturen van de nieuwe administratiefrechtelijke vorderingsprocedure moesten organisatorisch gezien de volgende zaken worden geregeld:

- samenwerkingsverbanden tussen verschillende instanties moesten worden opgezet;
- taken en verantwoordelijkheden moesten worden gecoördineerd en gecontroleerd;
- nieuw personeel moest worden aangenomen en ingewerkt/opgeleid.

De EMA-procedure kent verder een aantal van elkaar te onderscheiden onderdelen in de procesgang. Of deze onderdelen in de praktijk voldoende invulling krijgen of dat er stagnaties optreden kan aan de hand van periodiek te verstrekken kwantitatieve gegevens worden gecontroleerd. Indien nodig, kan op grond van dit managementinstrument tijdig worden bijgestuurd en/of ingegrepen.

Verder is van belang dat de communicatie tussen de verschillende instanties goed verloopt en taken en verantwoordelijkheden voor eenieder duidelijk zijn.

Dit hoofdstuk bestaat uit de volgende onderdelen:

- Betrokkenheid (§ 2.2);
- Taken en verantwoordelijkheden (§ 2.3);
- Kwantitatieve gegevens (§ 2.4);
- Organisatie EMA-cursus (§ 2.5);
- Informatiecircuit (§ 2.6).

2.2. Betrokkenheid

Bij opzet, implementatie en uitvoering van de nieuwe vorderingsprocedure - en met name daarbinnen de EMA-procedure - hebben en moeten nog steeds veel instanties met elkaar samenwerken om de procedure blijvend te doen slagen. In het eerste jaar waarin de procedure van kracht is, kon men niet terugvallen op bestaande kennis over en/of ervaring met een dergelijk omvangrijk samenwerkingsverband. Tussentijds moesten veel nieuwe mensen worden aangetrokken en opgeleid om de snel groeiende stroom van procedures die gestart moesten worden te verwerken.

Geconstateerd kan worden dat er veel bereikt is tijdens het eerste jaar dat de EMA-procedure van kracht is, als men zich tenminste realiseert dat er per 30 mei 1997 al 7.954 EMA-besluiten zijn genomen (zie ook hoofdstuk 4).

Tijdens de contacten met de mensen die direct betrokken zijn bij (onderdelen) van de uitvoering van de EMA-procedure, is een grote betrokkenheid en motivatie geconstateerd met betrekking tot hun aandeel daarin. Controle op en aandacht voor alcoholmisbruik in het verkeer blijkt hoog te scoren bij hen. Ter illustratie: bij één van de politiekorpsen heeft zelfs één van de mensen die de interne controle op zich heeft genomen voor

het doen uitgaan van mededelingen, uit eigen beweging een EMA-cursus gevolgd; hier was hij zéér enthousiast over.

2.3. Taken en verantwoordelijkheden

Er is voor gekozen om de betrokken instanties te behandelen in volgorde van hun betrokkenheid bij de trajecten van de EMA-procedure, te weten: de *instroom* van mededelingen, *besluitvorming en verwerking* op grond van informatie uit de mededelingen (waaronder de relatie tussen strafrecht en administratief recht in verband met art. 130 e.v.) en *uitvoering* van de EMA-procedure.

Daarna komen instanties aan de orde die uitsluitend om bestuurlijke of onderzoektechnische redenen betrokken zijn bij het proces rond de EMA.

Algemene organisatie

De Divisie Vorderingen van het CBR is verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van de vorderingsprocedure, waarvan de EMA-regeling een onderdeel is. Zij is daartoe gemandateerd door de minister van Verkeer en Waterstaat. Waar in dit rapport gesproken wordt van de beoordeling en/of het nemen van besluiten 'door het CBR/DV', dient de lezer dan ook 'door de minister' te lezen.

De directe aansturing en controle van de organisatie en realisatie van de EMA-cursus heeft zij uitbesteed aan de NeVIV (waar in dit rapport gesproken wordt van de NeVIV moet per 1 juli 1997 gelezen worden de vereniging GGZN).

Instroom van mededelingen

De politie is verantwoordelijk voor het doen uitgaan van een mededeling aan het CBR dat er een vermoeden bestaat dat een houder van een geldig rijbewijs niet beschikt over de rijvaardigheid die vereist is voor het besturen van motorrijtuigen dan wel geschiktheid.

Parketten van het Openbaar Ministerie brengen op grond van de overgangsregeling een mededeling uit als blijkt dat de politie dat heeft nagelaten (de zogenoemde vangnetfunctie van het OM). Het streven van het OM is erop gericht dat na het overgangsjaar deze vangnetfunctie tot het verleden behoort. Parketten hebben hierover met de politiekorpsen afspraken gemaakt. De invulling van deze afspraken kan van parket tot parket verschillen. Dit komt in hoofdstuk 3 nog aan de orde.

Besluitvorming en verwerking

De DV toetst feiten en omstandigheden die in de mededeling genoemd staan aan de alcoholcriteria die staan beschreven in de 'Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid'. Indien een betrokkene voldoet aan de criteria voor een EMA, neemt de DV een 'besluit EMA'.

Bij een besluit EMA, stelt de DV de betrokkene daarvan in kennis. De DV int vervolgens de verplichte eigen bijdrage voor de cursus en stuurt dáárna de persoonlijke gegevens van de betrokkene op aan de instellingen, die uitvoering geven aan de EMA-cursus. Na beëindiging van de cursus krijgt de DV van deze instellingen bericht en neemt op grond van de cursusresultaten een eindbesluit. Wanneer een betrokkene niet op de cursus verschijnt, of wanneer deze uit de cursus verwijderd wordt, dan neemt de cursusinstantie direct contact op met de divisie. Dat geldt ook als een betrokkene de cursus niet afmaakt/kan afmaken.

Verder behandelt de DV bezwaren die door betrokkenen kunnen worden ingediend tegen een genomen besluit en indien nodig verdedigt zij haar argumenten, die aan het besluit ten grondslag liggen, voor de bestuursrechter.

Strafrecht en administratief recht

Het OM is verantwoordelijk voor de uitvoering van de strafrechtelijke procedure van alcoholdelicten in het verkeer en de uitvoering van de vonnissen. Aangezien de officieren van justitie verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging, dienden zij gedurende het overgangsjaar erop toe te zien dat er na 1 juni 1996 door de zittende magistratuur (ZM) géén (of zo min mogelijk) AVC's bij bijzondere voorwaarden (meer) werden opgelegd. Wat de problematiek rond de 'na-ijlers' betreft, is meegedeeld dat na 1 januari 1997 géén AVC's meer zijn opgelegd door rechters.

Verder hebben officieren van justitie de taak er op toe te zien dat zij het vonnis van de rechter kunnen uitvoeren, als rechters een verdachte bij bijzondere voorwaarden een EMA oplegt. De verdachte moet namelijk voldoen aan de criteria die zijn vastgelegd in de Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid. Als dat het geval is, zijn zij verantwoordelijk voor het alsnog uit doen gaan van een mededeling aan het CBR. Als de verdachte daaraan niet voldoet, dienen zij in beroep te gaan tegen het vonnis.

De ZM kent in dit kader twee vormen van verantwoordelijkheid, te weten:

1. Aan de strafrechtelijke kant bepalen rechters de strafmaat voor een alcoholdelict. Zij hebben bij het vaststellen van het vonnis in principe niets te maken met de administratiefrechtelijke procedure, maar kunnen wel bij bijzondere voorwaarden een EMA opleggen. De volgende indicaties zijn verkregen met betrekking tot 'het rekening houden met de EMA' en 'werkbaarheid van art. 130 e.v.':

Of rechters bij het bepalen van de strafmaat (bereid zijn) rekening (te) houden met de EMA, verschilt van rechter tot rechter. Wordt er géén rekening mee gehouden, dan lijkt dat voort te komen uit het standpunt dat het strafrecht niets te maken heeft met het administratief recht.

In zijn algemeenheid wordt van artikel 130 e.v. verwacht dat het een positieve bijdrage zal leveren aan de verkeersveiligheid.

Strafrechtelijk heeft men niets te maken met de werkbaarheid van art. 130 e.v.. Men volgt wel met belangstelling de ontwikkelingen ervan in de praktijk, vooral als het gaat om de volgende vragen: zal het CBR in de praktijk in staat blijken om het merendeel van de 'first-offenders' en degenen die in de lagere AAG's (adem-alcoholgehalte) als recidivist te boek staan, ook daadwerkelijk te bereiken? Worden ongeldig verklaarde rijbewijzen ook werkelijk ingeleverd?

2. Aan de administratiefrechtelijke kant zijn bestuursrechters verantwoordelijk voor het beoordelen of de beginselen van behoorlijk bestuur (door het CBR) met betrekking tot de EMA-procedure worden en zijn nageleefd.

Over de 'ongeldige redenen' die door de divisie gehanteerd worden, is het volgende signaal opgevangen. De divisie kan een rijbewijs ongeldig verklaren als een betrokkene niet aan de cursus deelneemt, zonder dat hij/zij hiervoor een geldige reden heeft. Een aantal van deze, als

ongeldig gedefinieerde redenen (te weten: ‘kind ziek’ en ‘aanhouding in vordering onjuist’) kan in de praktijk aanvechtbaar blijken.

De divisie streeft er echter naar zoveel mogelijk betrokkenen op de cursus te krijgen. Bij twijfel of sprake van een geldige reden, krijgt de betrokkene het voordeel van de twijfel.

Als een betrokkene het niet eens is met dit besluit en bezwaar aantekent, zal in de praktijk de bestuursrechter hierover moeten oordelen.

Bij de stuurgroep is al bekend dat wordt aangenomen dat het CBR en het ministerie van V&W zullen nagaan of de regeling niet in strijd is met de Europese richtlijnen.

De Verkeerscommissie Openbaar Ministerie (VCOM) stelt richtlijnen op voor de parketten. Voor zover er richtlijnen moesten worden opgesteld in verband met art. 130 e.v., was zij betrokken bij het proces. Bij navraag bij leden van de VCOM is meegedeeld dat ook zij van mening zijn dat er géén AVC's meer moeten worden opgelegd vanaf december 1996.

Het ministerie van Justitie was vóór 1 juni 1996 financieel verantwoordelijk voor de kosten van de AVC. Tijdens de overgangsregeling was zij financieel verantwoordelijk voor een beperkt aantal AVC's, de zogenoemde ‘na-ijlers’ (zie § 1.3).

Uitvoering EMA

- Instellingen voor verslavingszorg, voorheen de CAD's, zijn verantwoordelijk voor de organisatorische en inhoudelijke uitvoering van de EMA-cursus en rapportage aan het CBR. Zij krijgen rechtstreeks van de DV de namen en adressen van EMA-kandidaten toegestuurd. Indien in dit rapport gesproken wordt van CAD's dient de lezer ‘instellingen voor verslavingszorg’ te lezen.

De EMA-cursus wordt afgesloten met een individueel eindgesprek. Van de cursus wordt een verslag gemaakt. Na het eindgesprek stuurt de CAD het verslag (afloopbericht) op aan de DV, die op basis van de cursusresultaten een eindbesluit neemt.

Tijdens de overgangsregeling zijn de CAD's ook verantwoordelijk voor het uitvoeren van een afnemend aantal AVC's.

- De NeVIV treedt op als intermediair tussen DV en CAD's. Als intermediair is hij verantwoordelijk voor de aansturing, controle en betaling van de CAD's. Gecontroleerd wordt of de CAD's hun deel binnen de EMA-procedure - volgens de eisen van de DV - naar behoren uitvoeren. Er vindt periodiek werkoverleg plaats tussen de DV en de NeVIV en tussen de NeVIV en vertegenwoordigers van CAD's. Voorts communiceert de NeVIV schriftelijk met de CAD's op periodieke basis.

Bestuurlijke betrokkenheid

- De Directie Verkeersveiligheid & Voertuig (DVV) van het Directoraat-Generaal voor het personenvervoer van V&W was verantwoordelijk voor opzet en juridische inhoud van art. 130 e.v. en is verantwoordelijk voor het opstellen van een definitieve regeling.

De kosten van de vorderingsprocedure worden door dit ministerie gefinancierd. Zoals al is gezegd, is de uitvoering van de procedure gemandateerd aan het CBR.

Het nemen van de primaire besluiten en daarmee de tekenbevoegdheid is bij Regeling mandaat CBR van 21 april 1997, neergelegd bij het hoofd

van de DV. Op grond van deze regeling tekent het hoofd juridische zaken van het CBR de bezwaarbesluiten. Door dit mandaat is de doorlooptijd van de procedure bekort.

- Het Nederlands Politie Instituut (NPI). De aanbevelingen die uit de procesevaluatie naar voren komen met betrekking tot taken van de politie worden samen met de DVV besproken en waar mogelijk uitgewerkt.
- De AVV van V&W was verantwoordelijk voor het doen uitvoeren van een evaluatiestudie van de processen rond de EMA-regeling tijdens het overgangsjaar.
- De stuurgroep, waarin de hierboven genoemde instanties waren vertegenwoordigd (exclusief de ZM), was verantwoordelijk voor het op ambtelijk niveau op gang brengen en besturen van de uitvoering van art. 130 e.v. en in het bijzonder de EMA-regeling tijdens het overgangsjaar. Voor het oplossen van tussentijds gesignaleerde problemen had de stuurgroep uit haar leden een ‘dagelijks bestuur’ samengesteld.
- In opdracht van AVV was de SWOV verantwoordelijk voor de uitvoering van de reeds genoemde procesevaluatie, en met name de kwalitatieve aspecten ervan.

In de hiernavolgende paragrafen wordt nader ingegaan op een aantal besturingsproblemen; in dit verband wordt ook besproken welke informatie daarvoor nog niet beschikbaar is, maar wel gewenst.

2.4. **Kwantitatieve gegevens**

2.4.1. *Het CBR*

Geconstateerd is dat de toelevering van gegevens en interpretatie daarvan ten behoeve van sturing en begeleiding tot nu toe niet voldoende op gang is gekomen.

In § 1.4 is al gemeld dat het op gang brengen van de procedure zélf (zowel intern als extern) de hoogste prioriteit heeft gekregen. Het verstrekken van interpreteerbare, periodieke gegevens aan de stuurgroep kreeg daardoor noodgedwongen een lage prioriteit. Toen aandacht besteed kon worden aan het verstrekken van deze gegevens, kwamen de volgende interne organisatorische problemen boven tafel.

1. Organisatorisch heeft de DV niet het beheer over het EMA-bestand. De automatiseringsafdeling binnen het CBR is gecentraliseerd en deze afdeling beheert dan ook het EMA-bestand. Als afdelingen binnen het CBR gegevens nodig hebben dan dienen zij daartoe een verzoek in; zo ook de DV.
2. Gegevens uit het EMA-bestand zijn moeilijk te interpreteren en te analyseren voor mensen die de vele uitzonderingen die in het bestand voorkomen niet ‘in de vingers hebben’. Dat geldt ook voor de automatiseringsafdeling zélf. Alleen een enkeling op die afdeling zou in staat zijn de betrouwbaarheid te beoordelen van de te leveren gegevens. Daarbij moet de kanttekening worden gemaakt dat het EMA-bestand niet is opgezet om er analyses mee uit te voeren. Wil men het daarvoor wel gebruiken, dan betekent het dat er gegevens van diverse onderdelen uit het ‘moederbestand’ moeten worden samengevoegd tot een werkbaar analysebestand. Vervolgens moet het geselecteerde materiaal worden

beoordeeld en op betrouwbaarheid worden getoetst vóórdat men er analyses mee kan uitvoeren.

Weten wat er geselecteerd moet worden en wat de gegevens werkelijk betekenen vraagt dus, behalve automatiseringskennis, specialistische kennis van de EMA-problematiek en die is eigenlijk alleen aanwezig bij de DV.

Tot begin januari 1997 is het de DV niet gelukt om de gewenste gegevens ten behoeve van de stuurgroep intern naar wens voldoende gedetailleerd aangeleverd te krijgen. De laatste berichten zijn dat de DV nu een eigen analysebestand heeft en dat men dit bestand toetst op betrouwbaarheid en bruikbaarheid. Verder is meegedeeld dat men begonnen is aan het samenstellen van gegevensoverzichten ten behoeve van zowel de stuurgroep als de eigen managementtaken.

2.4.2. *De NeVIV*

De NeVIV zou, als intermediair, gegevens verstrekken aan de stuurgroep over start, planning en uitvoering van de EMA-cursussen. Ook dit onderdeel is bij de afsluiting van het evaluatie-onderzoek nog niet voldoende op gang gekomen om de volgende, organisatorische redenen.

1. In eerste instantie geldt voor de NeVIV hetzelfde als voor de DV. Hoogste prioriteit is gelegd bij de organisatorische problemen die inherent zijn bij instellingen die qua inhoud en administratieve procedures moeten omschakelen van de ene cursus (AVC: kennisgericht en gebaseerd op vrijwillige deelname) naar een andere (EMA, gericht op gedragsbeïnvloeding en verplichte deelname).
2. Ten behoeve van planning van cursussen en de administratieve begeleiding is voor de CAD's een administratieve module ontwikkeld. Operationalisering en implementatie van deze module heeft langer geduurd dan was voorzien. Door de NeVIV is meegedeeld dat de module nu bij elke CAD operationeel is en dat men vanaf februari 1997 beschikt over de eerste overzichten. Aangezien de productiecijfers nu maandelijks binnenkomen, kan men op grond hiervan haar controletaak uitvoeren.

2.4.3. *Ongeldig verklaarde rijbewijzen*

In het vooronderzoek is geconstateerd dat het niet inleveren van ongeldig verklaarde rijbewijzen een probleem kan opleveren. Politiecontrole op het bezit van een geldig rijbewijs komt niet frequent voor, waardoor de subjectieve pakkans (de door automobilisten ingeschatte kans om gecontroleerd te worden) als klein zal worden ervaren. Het gevolg hiervan kan zijn dat betrokkenen besluiten door te blijven rijden nadat hun rijbewijs ongeldig is verklaard. Dergelijke ontwikkelingen zijn ongewenst. De DV waarschuwt betrokkenen daarom dat doorrijden met een ongeldig rijbewijs strafbaar is en dat men dan ook niet meer verzekerd is. Kwantitatieve gegevens daarover waren, om de hierboven genoemde redenen, nog niet beschikbaar (§ 2.4.1). Bovendien was het aantal ongeldig verklaarde rijbewijzen bij het afsluiten van dit onderzoek nog gering. De gemiddelde EMA-procedure neemt ongeveer zes maanden in beslag en de DV kon pas in augustus 1996 starten met het aanmelden van potentiële kandidaten bij de verschillende instellingen (zie hoofdstuk 4).

Voor het evaluatie-onderzoek betekent dit, dat niet vastgesteld kan worden wat de omvang van dit fenomeen is, en of de omvang ervan wellicht toeneemt.

Voorstel

Een deel van dit (mogelijke) probleem zou kunnen worden ondervangen als politiecontrole op het bezit van een geldig rijbewijs frequenter zou plaatsvinden. Een frequentere controle beïnvloedt de subjectieve pakkans.

Aanbevolen wordt deze mogelijkheid voor te leggen aan het NPI.

Het volgende zou verder in overweging kunnen worden genomen. Als de DV een rijbewijs ongeldig verklaart, zou de DV een kopie van dat besluit aan de verzekeringsmaatschappij kunnen sturen. Voorwaarde hierbij is wel dat de DV moet weten bij welke maatschappij de betrokkene verzekerd is. Bovendien zou moeten worden voorkomen dat betrokkenen dan overstappen naar een andere verzekeringsmaatschappij.

Geadviseerd wordt om de ontwikkeling van dit (mogelijke) probleem te volgen aan de hand van productiecijfers.

Voordat de DV een besluit EMA neemt, controleert men in het Centraal Register Rijbewijzen- en Bromfietscertificaten (CRB) te Veendam of de betrokkene over een geldig rijbewijs beschikt. Blijkt het rijbewijs reeds ongeldig, dan kan de ontvangen mededeling niet in behandeling worden genomen.

Van één van de grote politiekorpsen is een signaal ontvangen dat een aantal van hun mededelingen niet door het CBR in behandeling is genomen, omdat het rijbewijs van de betrokkene reeds ongeldig zou zijn. De politie zelf constateert echter dat dit niet het geval is! Het desbetreffende korps heeft daarover contact opgenomen met de DV. De controlefunctie binnen de DV bleek niet waterdicht en is intern verscherpt. Helaas heeft het korps in kwestie daarna (eind april 1997) - op grond van dezelfde reden - nog eens twee mededelingen retour ontvangen.

Het CRB is zo goed als waterdicht. Wel kan het zijn dat tussen de constatering dat een rijbewijs ongeldig is en de terugkoppeling naar de politie, de betrokkene inmiddels weer een nieuw rijbewijs heeft. Daarom wordt het volgende voorstel gedaan:

Als het CBR constateert dat een mededeling niet in behandeling kan worden genomen, omdat in het CRB-systeem te Veendam het rijbewijs van de betrokkene reeds ongeldig blijkt, zou daarover eerst contact kunnen worden opgenomen met het desbetreffende korps voor nadere informatie vóórdat de DV een besluit neemt over het wel of niet in behandeling nemen van de mededeling.

2.4.4. *Lacunes*

Na het overgangsjaar zal een definitieve Regeling Maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid worden opgesteld. Van belang daarvoor is inzicht te krijgen in mogelijke lacunes in de regeling. Ervaringen die tijdens het overgangsjaar hiermee werden opgedaan, zouden daarvoor dienen.

Nagegaan is op welke manier mogelijke lacunes konden worden opgespoord. Eén van de mogelijkheden was een inventarisatie onder de uitvoerenden van de regeling, zoals politie, het OM en de DV. Informatie van politie en OM daarover is verwerkt in hoofdstuk 3.

Volgens de DV zou het mogelijk moeten zijn om redenen die in de klachtenprocedures worden aangevoerd hierop te onderzoeken. Gegevens over mogelijke lacunes in de wet zijn op deze manier wellicht te krijgen, maar moeten wel met de hand worden verzameld. Deze exercitie vormde géén onderdeel van het evaluatie-onderzoek.

2.4.5. *Weigeraars en hoogte eigen bijdrage*

Zoals reeds gezegd, vóór 1 juni 1996 was het volgen van een AVC voor een betrokkene kosteloos en deelname eraan vrijwillig, maar deze mogelijkheid is afgeschaft.

Na 1 juni moet een EMA-kandidaat een eigen bijdrage betalen van 500 gulden; deelname aan de EMA-cursus is verplicht geworden.

De hoogte van de eigen bijdrage zou voor een deel van de potentiële kandidaten wel eens te hoog kunnen zijn. Dit kan een reden zijn om het cursusgeld niet te voldoen. Het niet betalen van deze eigen bijdrage kan leiden tot ongeldigverklaring van het rijbewijs.

Als voor (veel) mensen de eigen bijdrage te hoog blijkt, zou de hoogte ervan in de definitieve regeling kunnen worden heroverwogen of mogelijk de betalingstermijn kunnen worden gewijzigd. Om daarover te kunnen oordelen dient de stuurgroep inzicht te hebben in de sociaal-economische achtergronden van deze doelgroep.

Inmiddels is na enkele negatieve uitspraken van rechters de betalingstermijn van zes naar tien weken opgerekt. Ook worden er richtlijnen opgesteld om minder draagkrachtigen in termijnen te laten betalen.

De NeVIV heeft gemeld dat de volgende gegevens over de sociaal-economische achtergronden van de cursisten nu bij de instellingen voor verslavingszorg beschikbaar zijn, te weten:

- geslacht;
- leeftijd;
- wel/geen werk;
- AAG-/BAG-niveau;
- aantal cursisten dat de cursus niet afmaakt, en reden daarvoor;
- 'first offender' of recidive.

Ten behoeve van een onderzoek naar de weigeringsgronden en het maatschappelijk profiel van de weigeraars zou geput moeten worden uit de hiervoor genoemde gegevens, aangevuld met informatie over de burgerlijke staat van de cursist. De DV zou aanvullende informatie kunnen geven over het aantal weigeraars dat het cursusgeld niet heeft betaald, onderverdeeld naar woonplaats.

Voorts zou gevraagd kunnen worden of de instellingen informatie over het opleidingsniveau zouden kunnen verzamelen; dit is ook een gebruikelijke variabele voor dit soort onderzoek.

Nagegaan is welke aanvullende informatie er verder kan worden verzameld over deze doelgroep.

Bij de Amsterdamse politie wordt door verbalisanten ook wel naar het beroep van betrokkenen geïnformeerd. Men zou bereid zijn dit gegeven, indien dit gewenst wordt door de stuurgroep, voor een beperkte periode en ten behoeve van onderzoek aan alle betrokkenen te vragen.

Als referentiegroep in het onderzoek zou via het CBR of de administratie van de CAD's wellicht een deel van de hierboven genoemde gegevens over de groep 'niet verschenen kandidaten voor een AVC' uit 1995 te verkrijgen zijn.

2.5. Organisatie EMA-cursus

2.5.1. *Aanbod van cursisten, cursussen en docenten*

Een ander organisatorisch probleem bij de CAD's (zie ook § 2.4.2) meldde zich aan toen de eerste stroom van aanmeldingen van de DV op gang kwam. Vanaf september 1996 kwamen deze aanmeldingen 'schoksgewijze' bij de CAD's binnen. De ene CAD kreeg de ene week veel aanmeldingen gevolgd door een aantal weken weinig of niets. Dat leverde organisatorische problemen op bij het 'vol' plannen van cursussen.

Verder werd de ene CAD overspoeld door aanbod van cursisten (vooral in stedelijke gebieden), terwijl een andere CAD aan het einde van dat jaar nauwelijks één of twee cursussen vol kreeg (zie *Bijlage 4*).

De NeVIV heeft verder gemeld dat in het begin van 1997 het aanbod van EMA-cursisten - zeker bij een aantal CAD's in stedelijke gebieden - nu al hoger ligt dan verwacht. Deze verwachting was gebaseerd op het volgende model.

Op grond van het aantal AVC-cursisten in 1995 is een schatting gemaakt van het aantal te verwachten EMA-cursisten. Probleem bij dit uitgangspunt was echter dat het volgen van een AVC vrijwillig was en de EMA niet. Meer in overeenstemming met de werkelijkheid zou zijn geweest als niet het aantal cursisten, maar het aantal betrokkenen dat een AVC was opgelegd als uitgangspunt was gekozen: dus inclusief de niet verschenen potentiële AVC-kandidaten.

Er lijkt dan ook een structureel probleem te gaan ontstaan bij een aantal CAD's om het aanbod cursisten te kunnen verwerken. Dat betekent dat men op een vroeger tijdstip dan verwacht (veel) meer docenten nodig heeft. Het kan ook zijn dat er voldoende docenten zijn, maar dat zij hun werktijd niet ten volle benutten voor de uitvoering van de EMA. In ieder geval heeft de stuurgroep op grond van dit signaal de startdatum van de opleiding van nieuwe docenten vervroegd (§ 2.5.2).

Verder geldt dat men, als het aanbod van cursisten in dezelfde mate blijft toenemen, ook naar meer cursusruimte zal moeten gaan omzien.

Als tussenoplossing voor deze problemen valt te denken aan een betere spreiding van het aanbod van cursisten over alle CAD's of het onderling (tussen CAD's) uitwisselen van cursusleiders.

2.5.2. *Opleidingsniveau EMA-docenten*

De eerste groep EMA-docenten is gerecruteerd uit de AVC-docenten en opgeleid door de NeVIV. Ook hier geldt dat men daarbij is uitgegaan van de veronderstelling dat het verwachte aantal EMA-cursussen vergelijkbaar zou zijn met het aantal AVC's van het jaar daarvoor (1995). Al in het vooronderzoek is aangegeven dat dit wellicht een verkeerd uitgangspunt was.

Als reactie hierop heeft de stuurgroep maatregelen genomen door de start van de opleiding van nieuwe docenten te versnellen.

De opleidingseisen zijn in de Wet Rijonderricht Motorrijtuigen (WRM) geregeld. De NeVIV maakt echter bezwaar tegen het daarin opgenomen vereiste opleidingsniveau (universitair niveau) en heeft haar bezwaren op schrift gezet. Deze bedenkingen hebben onder andere betrekking op de hieronder beschreven verwachtingen.

1. CAD's verwachten dat op grond van opleidingseisen het aanbod van docenten klein zal zijn, terwijl de verwachting is dat het huidige aanbod van cursisten nog niet maximaal is.
2. Zelfs als er al voldoende docenten op dat niveau kunnen worden aangetrokken, dan verwacht men toch continuïteitsproblemen. Docenten moeten zich instellen op min of meer routinematig werk. De inschatting is dat universitair geschoolden daar al snel problemen mee zullen krijgen en om die reden weer zullen 'afhaken'. Dat zal ten koste gaan van de continuïteit.
3. Als laatste kan er een probleem ontstaan met betrekking tot de kosten van de cursus (inclusief organisatie). Bij het vaststellen van de kosten (850 gulden per kandidaat, waarvan de kandidaat 500 gulden betaalt) is men uitgegaan van HBO-niveau en niet van universitair niveau of HBO met voortgezette opleiding.

Het ministerie van V&W heeft meegedeeld dat op de brief van de NeVIV een antwoord in voorbereiding is, waarin onder andere zal worden aangegeven dat de wetgeving inzake vooropleiding bijscholingsdocenten wordt aangepast.

2.6. Informatiecircuit

Voorafgaande aan de ingangsdatum dat art. 130 e.v. van kracht was, heeft de DV bij de politie diverse presentaties gehouden over de inhoud ervan. Tijdens het vooronderzoek kwam echter naar voren dat er bij politie en parketten behoefte was aan meer informatie over wat er van hen werd verwacht, hoe de procedure moest worden geïnterpreteerd, enzovoort. De DV is daarom doorgegaan met het houden van haar presentaties. Ook de CAD's hebben in dit informatiecircuit hun steentje bijgedragen. Gezien hun contacten (vanuit hun AVC-verleden) met parketsecretarissen, officieren van justitie en politie, hebben zij een bijdrage geleverd in de totstandkoming van afspraken over het uitbrengen van mededelingen en de taakverdeling hiervan tussen politie en parketten.

De DV geeft verder een periodiek informatieblad uit, waarin men ingaat op praktische problemen die uit het 'veld' worden gemeld of waartegen men zelf aanloopt bij de uitvoering van de besluitvorming. Ook onderwerpen die tijdens het evaluatie-onderzoek boven tafel kwamen, zijn daarin al aan de orde gesteld.

De DV heeft ook een informatienummer geopend. Gelijktijdig met de kerst- en nieuwjaarsgroet van de DV aan de instanties die betrokken zijn bij de nieuwe vorderingsprocedure, is een setje stickers met dit informatienummer gestuurd. Door het openstellen van een centraal informatienummer is ook aan de behoefte aan meer informatie tegemoet gekomen.

Geconstateerd kan worden dat men over het algemeen zéér tevreden is over de manier waarop men te woord wordt gestaan en de deskundige antwoorden die men ontvangt.

Bij de politie heeft men wel behoefte aan meer foldermateriaal over de EMA. Daarom wordt aanbevolen dat het CBR periodiek informeert bij de regio's of aanvulling gewenst is.

3. Instroom van mededelingen

3.1. Algemeen

Al eerder is gemeld dat de politie verantwoordelijk is voor het versturen van mededelingen aan het CBR. Daar waar de politie in gebreke blijft, treedt het OM op als 'vangnet' (conform de overgangsregeling). Hun onderlinge samenwerking, op het gebied van de instroom van mededelingen naar het CBR (waar ze verantwoordelijk voor zijn), wordt hierna beschreven.

Twee politiekorpsen zijn persoonlijk bezocht (Haaglanden en Amsterdam). Op basis van de verzamelde informatie is een aantal vragen opgesteld; het aantal onderwerpen is uitgebreid. Vrij willekeurig zijn vervolgens de volgende korpsen en/of wijkdistricten telefonisch benaderd: Rotterdam, Groningen, Veendam, Arnhem, Nijmegen, De Waarden, Kennemerland, Gooi en Vechtstreek, Oostburg en Roermond. Verder is contact opgenomen met drie parketten: Groningen, Arnhem en Roermond.

Tijdens de telefonische gesprekken zijn de volgende vragen gesteld:

- Op wat voor wijze is de mededelingsbevoegdheid geregeld?
- Worden verbalisanten ondersteund in hun administratieve afhandeling van het uitbrengen van een mededeling?
- Zijn er problemen bij het raadplegen van het herkenningssysteem (HKS) op recidive?
- Hoe verlopen de contacten met het OM en welke afspraken zijn er gemaakt in het kader van de overgangsregeling?
- Is er sprake van een lik-op-stuk-beleid? Tot welk niveau is het korps gemandateerd om transacties aan te bieden en hoe verloopt bij die gevallen de controle op recidive?
- Duurt de afhandeling van processen-verbaal lang? Zo ja, waarom?
- Hoe verlopen de contacten met het CBR?
- Is men bekend met de 'Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid' zoals die is uitgebracht door het CBR, Divisie Vorderingen?
- Heeft men aan-/opmerkingen bij de uitvoering van art. 130 e.v.?

In dit hoofdstuk komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Strafrechtelijke versus administratiefrechtelijke procedures (§ 3.2);
- Relatie politie/CBR (§ 3.3);
- Relatie politie/OM (§ 3.4);
- Tekenbevoegdheid (§ 3.5);
- Bekendheid met art. 130 e.v. (§ 3.6);
- Alcoholcriteria van artikel 130 e.v. (§ 3.7);
- Geautomatiseerde ondersteuning (§ 3.8);
- Tijdig uitbrengen van mededelingen (§ 3.9);
- Recidive (§ 3.10);
- Voorstellen vanuit de politie (§ 3.11);
- Voorlichting over de EMA-cursus (§ 3.12).

3.2. Strafrecht versus administratiefrechtelijke procedure

Voor de politie is er sprake van ‘onder invloed van alcohol deelnemen aan het verkeer’ als een AAG > 220 ug/l, respectievelijk BAG > 0,5 promille wordt geconstateerd (art. 8, lid 2a en b, WVV 94). Het OM hanteert een ondergrens van 235 ug/l. Het ‘onder invloed rijden’ is wettelijk een misdrijf.

Veel van de hierna te beschrijven problemen bij het uitbrengen van mededelingen van de politie zijn terug te voeren op de soms verwarrende (administratieve) verschillen in afhandelingsprocedures tussen straf- en administratiefrechtelijke zaken. Begrijpelijk, want een groot deel van de politietaken richt zich op het opsporen en afhandelen van misdrijven ten behoeve van het OM. In de opleiding wordt daar dan ook veel aandacht aan besteed en niet of in veel mindere mate aan administratiefrechtelijke procedures en afhandelingen.

Hierna worden de criteria op een rijtje gezet op grond waarvan de politie bevoegd is het rijbewijs te vorderen op grond van art. 164 WVV, en de criteria voor het doen uitgaan van een mededeling betreffende een vermoeden van alcoholgebruik. Aangezien het evaluatie-onderzoek zich beperkt tot het proces rond de EMA, blijven de criteria die geen betrekking hebben op alcohol hier buiten beschouwing.

3.2.1. Invorderen op basis van art. 164 WVV

Bij constatering van overtreding van art. 8, lid 1 of 2, is de politie op grond van art. 164 bevoegd tot het invorderen van het rijbewijs, als er sprake is van:

- een AAG boven 570 ug/l, respectievelijk BAG > 1,3 promille (art. 164, lid 2a); òf
- de agent daarvan het vermoeden heeft (art. 164, lid 2a); òf
- verdachte weigert mee te werken (art. 164, lid 2b); òf
- als door de overtreding ‘de veiligheid op de weg ernstig in gevaar is gebracht’ (art. 164, lid 3).

Het ingevorderde rijbewijs dient binnen drie dagen te worden opgestuurd aan het parket.

Bij AAG-/BAG-waarden hoger dan 220 ug/l maar lager of gelijk aan 570 ug/l, respectievelijk 0,5 promille en 1,3 promille kan de verdachte strafvervolgning ‘afkopen’ door het betalen van een transactie die de politie uit naam van het OM mag aanbieden.

3.2.2. Alcoholcriteria en mededelingen

In de ‘Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid’ staan criteria op grond waarvan het CBR een besluit EMA kan nemen. Deze criteria bieden de politie houvast om vast te stellen wanneer er een mededeling moet worden verstuurd naar het CBR. Beperkt tot alcoholgebruik zijn dat:

- een AAG *boven* 570 ug/l, respectievelijk BAG > 1,3 promille;
- een AAG > 350 ug/l (BAG: 0,8 promille), maar ≤ 570 ug/l (BAG: 1,3 promille), nadat betrokkene in de voorafgaande periode van vijf jaar is aangehouden op verdenking van overtreding van het verbod van art. 8, eerste of tweede lid (WVV 94);

- betrokkene weigert mee te werken aan een onderzoek als bedoeld in art. 8 tweede lid (WVW 94).

Voorts geldt dat voor het uitbrengen van een mededeling de agent over bewijzen dient te beschikken. Bewijzen zijn in het geval van bijvoorbeeld een BAG of urineproef echter niet direct beschikbaar. In die gevallen kan dus ook niet direct een mededeling worden verstuurd.

Voor het vaststellen van recidive wordt verwezen naar het probleem van de toegankelijkheid tot het HKS (§ 3.10.2).

3.3. Relatie politie/CBR

Er is dus sprake van ingewikkelde procedures die enerzijds veel op elkaar lijken - wat de afhandeling van alcoholdelicten betreft - maar anderzijds vanuit geheel verschillende juridische achtergronden zijn opgesteld. Dat levert aan de uitvoeringskant problemen en vergissingen op.

Bij een aantal korpsen sprak men meermalen waardierend over de prettige wijze waarop men heldere en duidelijke antwoorden krijgt van het CBR op vragen over bijvoorbeeld: óf een mededeling moet/kan worden gedaan op grond van art. 130 e.v., welke informatie de DV daarvoor nodig heeft, welke bewijzen er moeten worden verzameld en dergelijke.

De bereidheid van het CBR om bij de korpsen zelf presentaties te geven en vragen te beantwoorden is en wordt gewaardeerd. De presentaties worden veelal op het hoofdkantoor van de regio gehouden. Niet altijd hebben de betrokken officieren van de verschillende districten/wijkbureaus echter zo'n presentatie al kunnen bijwonen. Bij één van de centraal geregelde diensten wordt dat als verklaring gezien voor het 'meerwerk' dat men heeft aan mededelingen die men van die wijkbureaus ontvangt.

Ook de wijze waarop het CBR naar het korps terugkoppelt of men de mededeling in behandeling heeft genomen, wordt positief ontvangen door mensen die zich intern speciaal bezighouden met de vorderingsprocedures (zie ook § 3.6 en § 3.7). Ter illustratie het volgende:

- Is de mededeling niet door het CBR in behandeling genomen, dan geeft het CBR de reden waarom aan. Dat bevordert het begrip bij de politie voor de administratief-juridische haken en ogen waar het CBR mee te maken heeft (leerprocessen bevorderen het begrip).
- Wordt de mededeling in behandeling genomen, dan meldt het CBR welk besluit is genomen. Ook die informatie werkt motiverend als een verbalisant navraag doet hoe het is afgelopen met een betrokkene. Voor de motivatie van veel verbalisanten blijkt het van belang dat zij weten dat hun inspanningen gevolg hebben.

De politie heeft na het verzenden van de mededeling in feite niets te maken met de verdere procedure die de DV start. Alleen als de DV aanvullende informatie nodig heeft over feiten en/of omstandigheden, wordt de politie benaderd.

Korpsen zullen niet altijd beschikken over de middelen (of tijd?) om een interne rapportage over dit onderwerp op periodieke basis te verzorgen. Inzicht in de ontwikkeling op landelijk niveau zal de motivatie bevorderen. En blijvende motivatie zal weer bijdragen aan het welslagen van de regeling en de verkeersveiligheid bevorderen.

Inmiddels verstrekt de DV in zijn bulletin landelijke gegevens over het aantal ontvangen mededelingen, onderverdeeld naar politieregio's en parketten.

3.4. **Relatie politie/OM**

Op grond van de overgangsregeling blijken tussen de desbetreffende korpsen en parketten afspraken gemaakt te zijn om het uitbrengen van mededelingen aan het CBR te garanderen. Deze afspraken kunnen van parket tot parket verschillen.

Het parket te Groningen heeft bijvoorbeeld met de korpsen afgesproken om op het proces-verbaal (pv) aan te tekenen dat een mededeling is verstuurd. Het parket heeft de ervaring dat de korpsen waar men mee te maken heeft, die afspraak nakomen. Tijdens de aanlooperperiode hebben de parketsecretarissen wel opdracht gekregen om de pv's daarop te controleren. Er zijn ook parketten die de afspraak hebben gemaakt, dat bij elk proces-verbaal een kopie van de mededeling wordt meegestuurd. Deze oplossing is niet altijd populair bij verbalisanten, omdat het pv al redelijk 'dik' is door alle formulieren en paperassen die meegestuurd moeten worden. Om dat probleem te omzeilen zijn er ook afspraken gemaakt dat de politie een sticker op het proces-verbaal plakt om aan te geven dat er een mededeling is uitgegaan.

Het parket te Roermond heeft speciaal een parketsecretaris aangewezen om de controle uit te voeren en de politie te adviseren wanneer er wel of niet een mededeling moet worden uitgebracht. De afspraak is dat na elke blaastest die een resultaat oplevert boven een adem-alcoholgehalte (AAG) van 235 ug/l de politie contact opneemt met deze parketsecretaris, die vervolgens in het computersysteem van het parket nagaat of er - gegeven de hoogte van het AAG - sprake is van recidive en/of er een mededeling moet worden verstuurd naar het CBR.

Onder de grens van 235 ug/l vervolgt het OM niet.

Correspondentie tussen politie en het parket levert géén problemen op, ook al kent de politie het parketnummer niet (altijd).

In Roermond worden speciaal voor transacties parketnummers gereserveerd, die de politie direct op het pv kan vermelden. Ook het CBR krijgt van de korpsen uit die regio het parketnummer op de mededeling.

Voorstel

Wellicht zou het reserveren van parketnummers ook door andere parketten kunnen worden overwogen.

3.5. **Tekenbevoegdheid**

Tot het tekenen van de schriftelijke mededeling aan het CBR is uitsluitend de korpschef/-commandant bevoegd of daarvoor aangewezen plaatsvervangers.

Bij de meeste korpsen, die benaderd zijn, is de tekenbevoegdheid overgedragen aan mensen met een officiersrang, hoofden van wijkbureaus en of de interne controledienst; dus niet op verbalisanteniveau.

De indruk is dat het in de praktijk zal voorkomen dat een verbalisant toch de mededeling ondertekent, zeker als het een alcoholzaak betreft. Een onbevoegde dus!

Elke verbalisant dient zelfstandig de afhandeling van de administratieve procedure betreffende aanhouding op grond van art. 8, eerste en tweede lid (WWV 94) te verzorgen; zij zijn daar eindverantwoordelijkheid voor. Vanaf 1 juni 1996 heeft er een verandering plaatsgevonden bij het uitbrengen van een mededeling. Een mededeling wordt nu vaak wel 'voorbereid' door de desbetreffende agent, maar vervolgens moet deze worden overhandigd aan degene met tekenbevoegdheid voor een handtekening. Het is denkbaar dat een dergelijke verandering in de (bestaande) procedure tot vergissingen kan leiden en dat een onbevoegde (de verbalisant zélf) de mededeling tekent, zoals is voorgekomen.

Voor het CBR kan het tekenen door onbevoegden vervelende consequenties hebben. Als een advocaat van een betrokkene beroep aantekent op grond van het feit dat een niet-bevoegde de mededeling heeft getekend, dan zal de mededeling en het daarop genomen besluit kunnen worden vernietigd. Zeker naar de toekomst toe kan (zou) het probleem rond de tekenbevoegdheid voor het CBR een bron van zorg (kunnen) betekenen.

De politie streeft ernaar om binnen de eigen regio eenduidig beleid te voeren. In het geval van het afhandelen van alcoholzaken (art. 164) is men gewend om op een bepaalde manier te werken.

Zoals al eerder is opgemerkt: veranderingen in gewoonten kunnen al snel tot vergissingen leiden.

Aanbeveling

Het is te overwegen om, in overleg met de korpsleidingen, na te gaan of op verbalisanteniveau tekenbevoegdheid kan worden verleend voor mededelingen die *alleen* betrekking hebben op alcoholzaken. Deze aanbeveling is voortgekomen uit een voorstel van de politie, waarop weer commentaar is ontvangen van anderen. Dat voorstel luidde:

“Mededelingen aan het CBR laten uitbrengen door de in art. 159 WWV genoemde ambtenaren. Als een korps van mening is dat dat niet voor alle onderdelen van art. 130 e.v. gewenst is, kan dat korps dat intern regelen.”

Het commentaar op dit voorstel was echter negatief. Men vreest 'wildgroei', omdat de politie wordt opgeleid in het strafrecht en niet in het administratief recht. Daarover is onvoldoende kennis in huis bij de doorsnee verbalisant.

3.6. Bekendheid met de vorderingsprocedure

Al vaker is opgemerkt dat er aanwijzingen zijn dat maar weinig mensen binnen de politie-organisatie kennis hebben van de finesses van art. 130 e.v. en in zijn algemeenheid van administratiefrechtelijke procedures.

Enkele districtskantoren en/of regio's hebben deze lacune opgevangen door één of twee personen 'vrij' te maken die zich hebben gespecialiseerd in de afhandeling van administratiefrechtelijke procedures, waaronder de controle op het uitbrengen van mededelingen aan het CBR.

Onderdelen van die taak zijn: men controleert een- of tweemaal per week (of dagelijks), aan de hand van andere interne bronnen of:

- pv's zijn opgemaakt en/of afgehandeld;
- een bericht van het gerechtelijk laboratorium is ontvangen;
- de juiste formulieren zijn aangemaakt;
- er sprake is van interne consistentie van de ingevoerde gegevens;
- er gecontroleerd is op recidive en of de gegevens zijn ingevoerd in het HKS (zie *Bijlage 1*).

De terugontvangen informatie van het CBR wordt door hen toegevoegd aan het eigen interne bestand, zodat ze hun collega's kunnen informeren als men navraag doet naar de afloop van een 'geval' (een voorbeeld van een dergelijke administratie is als *Bijlage 2* opgenomen).

Na aanloopproblemen hebben deze 'specialisten' zelf de indruk dat men goed is ingewerkt in de materie rond het uitbrengen van een mededeling aan het CBR.

Het voordeel van een deskundige binnen een politieregio is, dat intern al snel bekend is bij wie de verbalisant te rade kan gaan als men tegen een praktijkprobleem aanloopt. En dat schijnt vrij regelmatig voor te komen! Is de 'expert' niet zeker van zijn zaak, dan neemt die vervolgens contact op met het CBR.

Een ander voordeel is dat de desbetreffende functionaris een kantoorfunctie heeft en dus op vaste kantooruren bereikbaar is, zowel voor verbalisanten als voor externe personen of instanties (CBR, OM en/of verdachte).

Een bijkomend voordeel is dat deskundigen bijvoorbeeld uit eigen beweging zullen reageren als men van oordeel is dat het CBR een mededeling onterecht niet in behandeling neemt (zie ook § 2.4.3). Bij afwezigheid van deskundigen, is de verwachting dat een dergelijke vergissing niet wordt opgemerkt binnen het korps.

3.7. Alcoholcriteria en recidive

Art. 130 e.v. kent voorts nog de volgende criteria in combinatie met recidive, te weten:

- Betrokkene heeft een AAG van > 350 ug/l maar minder of gelijk aan 570 ug/l (respectievelijk een BAG van > 0,8 promille maar minder of gelijk aan 1,3 promille) en betrokkene is in de voorafgaande periode van vijf jaar aangehouden op verdenking van overtreding van het verbod van art. 8, eerste of tweede lid, WVV 94.
- Betrokkene is in de voorafgaande periode van vijf jaar ten minste viermaal aangehouden op verdenking van overtreding van het verbod van art. 8, eerste of tweede lid, WVV 94.

Deze criteria kunnen bij de afhandeling vergissingen opleveren.

Het probleem dat hier aan de orde wordt gesteld, heeft te maken met 'meer dan' of 'gelijk aan' 350 ug/l, respectievelijk 570 ug/l. Wordt bijvoorbeeld bij een betrokkene een AAG van 570 ug/l gemeten (dus 'gelijk aan'), dan is het denkbaar dat er een mededeling uitgaat *zonder* dat is gecontroleerd op recidive, zoals bij één van de korpsen aan het licht kwam.

Er kon niet vastgesteld worden of dit probleem incidenteel of structureel van aard is. Terugkoppeling ervan naar andere korpsen leverde op, dat men (de deskundige) van deze grenzen op de hoogte was.

Bovendien worden in het HKS de AAG- en BAG-waarden als code ingevoerd. Deze codes komen overeen met de AAG, c.q. BAG-waarden en

worden naar beneden afgerond. Een AAG van bijvoorbeeld 571 ug/l wordt als 'L 57' genoteerd. In de mededeling wordt L57 omgezet in 570 ug/l (zie ook § 3.10.2).

Wat ook voorkomt, is dat een verbalisant bij het aanbieden van een transactie (bijvoorbeeld bij een AAG > 350 ug/l, maar ≤ 570 ug/l) niet het HKS raadpleegt om te checken of de verdachte een recidive is (zie ook § 3.10.1 en 3.10.2).

Voorstel

Voorgesteld wordt om in het geval dat het CBR een mededeling binnen krijgt, gebaseerd op de hierboven genoemde 'grenswaarden', contact opneemt met het desbetreffende korps om hen op dit verschil te wijzen. Een andere mogelijkheid kan zijn om via de CBR-nieuwsbrief aandacht aan dit probleem te schenken.

Eenvoudiger zou zijn als de regeling zou kunnen worden aangepast, zodanig dat de waarde van 570 ug/l wél kan worden meegenomen in de besluitvorming.

Met betrekking tot AAG-waarden in relatie tot recidive is nog het volgende, praktische voorstel gedaan:

Ter bevordering van de eenvoud van de interne politieprocedure ziet men graag dat de norm voor het uitbrengen van een mededeling betreffende alcoholgebruik (AAG > 350 ug/l en ≤ 570 ug/l) en recidive als volgt wordt: één keer binnen vijf jaar aangehouden voor alcoholgebruik in het verkeer, conform art. 8 eerste of tweede lid van de wet. Dus, ongeacht hoe vaak binnen die vijf jaar en/of de hoogte van het geconstateerde promillage.

Maar art. 130 e.v. kent meer criteria dan alcohol, om op grond daarvan een mededeling uit te doen gaan. In de praktijk blijkt in veel gevallen dat verbalisanten daarmee nog niet goed weten om te gaan. In die zin, dat men niet weet:

- of er wel/niet een mededeling moet worden uitgebracht;
- welke administratiefjuridische procedure er moet worden gevolgd;
- welke gegevens dan moeten worden verzameld en gemeld op de mededeling en dergelijke.

Ook hier komt weer naar voren dat men binnen de politie-organisatie duidelijk behoefte heeft aan een aanspreekpunt dat geraadpleegd kan worden.

In het nieuwsbulletin van de DV worden momenteel de problemen behandeld die hier betrekking op hebben.

Algemene aanbeveling

Gegeven het feit dat weinig verbalisanten de juridische finesses kennen van administratiefrechtelijke afhandelingen, zou ieder korps een eigen deskundige moeten aanstellen, die zich specialiseert in de administratiefrechtelijke procedures. Op grond van deze deskundigheid zou de desbetreffende ambtenaar tekenbevoegdheid moeten krijgen (zie ook het voorstel bij § 3.6).

3.8. Geautomatiseerde ondersteuning

De meeste korpsen (voornamelijk in stedelijke gebieden) die zijn benaderd, beschikken over een meer of minder geavanceerde, geautomatiseerde module voor de afhandeling van invorderingszaken. Toch voorkomt men daarmee niet dat er vorm- en/of procedurefouten worden gemaakt, met als gevolg dat dit soort processen-verbaal bij het parket wordt vernietigd en/of tot sepot leidt.

Dat kan weer betekenen dat de controle op recidive door het parket niet de gehele doelgroep kan afdekken, aangezien een vernietigd proces-verbaal niet wordt ingevoerd in het systeem (zie ook § 3.4).

De drie bezochte politiekorpsen hebben een redelijk tot uitstekend geavanceerde module ontwikkeld en geïnstalleerd in hun bedrijfsprocessen-systeem (BPS). Zo'n module begeleidt de verbalisant stap voor stap door alle administratieve handelingen.

Eén van deze korpsen heeft gekozen voor een optimale ondersteuning van de verbalisant door interne controles in te bouwen op inconsistenties, vorm- en/of procedurefouten (het zogenoemde ORKA-systeem). De eerste ervaring daarmee is positief. Het percentage 'uitval' (vernietigde pv's en/of niet uitgebrachte mededelingen) is fors afgenomen.

Bovendien blijkt het systeem een onverwachts neveneffect op te leveren. Er is, sinds de installatie van de module, een toename van meer dan 50% geconstateerd in de gestarte alcoholprocedures. Volgens het korps kan dat alleen worden verklaard door een toegenomen motivatie onder de verbalisanten.

Er zijn berichten dat al verscheidene politiekorpsen geïnteresseerd zijn in dit systeem en een demonstratie ervan hebben bijgewoond.

Twee andere korpsen hebben een module ontwikkeld waarbij de interne controle door het systeem niet optimaal is. Beide korpsen zullen - in verband met decentralisatie - nog in 1997 het systeem in alle wijkbureaus installeren.

Bij Haaglanden gaat men in 1997 ook nog eens over op een nieuw BPS-systeem. Dat betekent dat van de ongeveer 4.000 personeelsleden minstens de helft daarvoor een opleiding krijgt. De functionarissen die tot nu toe de mededelingen centraal controleerden en de gegevens inbrachten in het HKS, verwachten grote problemen.

Ten eerste omdat overgeschakeld wordt op een nieuw BPS-systeem, wat vertragingen en vergissingen met zich mee zal brengen voordat iedereen vertrouwd is met de nieuwe apparatuur.

Ten tweede omdat de opgedane ervaring, expertise en controlemogelijkheid in relatie tot de afhandeling van art. 130 e.v. verloren zal gaan bij decentralisatie van de mededelingsbevoegdheid, het uitbrengen van mededelingen en de beperkte toegankelijkheid tot en verwerking van de gegevens in het HKS (zie ook § 3.10.3).

Deze zorg wordt mede gevoed door de ervaring dat veel verbalisanten weinig ervaring hebben met het afhandelen van administratiefrechtelijke procedures.

Daartegenover staat dat het centraal uitbrengen van mededelingen ook kwetsbaar is. Als het uitbrengen centraal gebeurt (door meestal niet meer dan twee mensen), loopt men vertraging op bij ziekte en/of vakantieperiodes. Dit betekent dat tussen laatste aanhouding en uitbrengen van de

mededeling lange wachttijden kunnen ontstaan (soms meer dan drie maanden), wat uiteraard de verkeersveiligheid niet ten goede komt! Hierover hebben de rechters inmiddels ook al opmerkingen gemaakt. In Amsterdam blijft wel de controle centraal geregeld, maar ook hier geldt dat er problemen verwacht worden (na decentralisatie) met de toegankelijkheid tot het HKS, als verbalisanten dat op de wijkbureaus moeten gaan raadplegen.

Bij korpsen waar (nog) géén aangepaste, geautomatiseerde ondersteuning voor het afhandelen van een alcoholprocedure aanwezig is en waar ook géén interne 'experts' op dit terrein kunnen worden geraadpleegd, bestaat de indruk dat verbalisanten al gauw zullen afhaken; dat men al snel beslist géén proces-verbaal op te maken.

Het CBR moet vaak hoge eisen stellen aan de door de politie te leveren informatie om te kunnen beoordelen of een vorderingsprocedure kan/moet worden gestart.

Voorstel

Voor de regio's die nog niet beschikken over een 'intelligente' module ter ondersteuning van de verbalisant bij de administratieve afhandeling van een overtreding van art. 8, zou gedacht kunnen worden aan promotie van de aanschaf en implementatie van reeds bestaande modules (eventueel door middel van een financiële bijdrage). Een andere mogelijkheid is om via de parketten te overleggen welke (financiële) mogelijkheden er zijn, gegeven hun afspraken met de politie.

3.9. Tijdig uitbrengen van mededelingen

Uit de eerste, gedetailleerde cijfers die de DV heeft verstrekt, blijkt dat de DV iets minder dan de helft (46%) van de mededelingen (met AAG-waarden) binnen twee weken na de laatste aanhoudingsdatum ontvangt. Dat is een veelbelovende ontwikkeling.

Helaas blijkt dat iets meer dan 35% van de mededelingen pas na acht weken of later na de laatste aanhoudingsdatum door het CBR wordt ontvangen. Het merendeel daarvan betreft alcoholgevallen (zie *Bijlage 3*).

Meer dan de helft van deze 'verlate mededelingen' komt van een aantal grote korpsen. Het aandeel van de mededelingen dat na acht weken is ontvangen, blijkt bij Amsterdam-Amstelland 88%, Haaglanden 71%, Rotterdam-Rijnmond 52% en Gooi en Vechtstreek 52% te zijn.

Door gebrek aan meer gedetailleerd cijfermateriaal kan niet worden vastgesteld of dit hoge percentage 'late inzendingen' een aanloopprobleem is geweest, of eerder een structureel probleem is.

Zo heeft het korps Haaglanden in het tweede halfjaar van 1996 te kampen gehad met ziektes, waardoor een achterstand is opgelopen in de verwerking van de mededelingen. In begin 1997 had men de achterstand al weer ingelopen.

In Amsterdam zijn er voornamelijk problemen bij de 'lichtere alcohol-delicten'. Bij dat korps heeft men intern aanloopproblemen gehad, maar men is bezig de achterstand weg te werken. De korpsleiding heeft vanaf januari 1997 extra administratieve ondersteuning vrijgemaakt voor 'het verwerken van administratiefrechtelijke procedures'. Naarmate deze

mensen beter ingewerkt raken neemt de opgelopen achterstand snel af. Desgevraagd is meegedeeld dat in de eerste drie maanden van 1997 respectievelijk 38, 115 en 160 mededelingen konden worden verwerkt. Deze aantallen illustreren ook dat er enerzijds veel werk kleeft aan de afhandeling van de administratieve procedure (zeker voor één persoon die er méér dan een dagtaak aan heeft) en anderzijds, dat bij een actief alcohol-beleid er bij korpsen verwerkingsproblemen zullen/kunnen ontstaan.

De consequentie van deze ‘late inzendingen’ is, dat een groep betrokkenen veel langer dan zes maanden na hun aanhoudingsdatum moeten wachten voordat ze kunnen starten met de EMA-cursus (zie in dit kader ook hoofdstuk 4)!

Uit de (sociale) psychologie is bekend dat de effectiviteit van een straf - zeker als die is gericht op gedragsverandering - afneemt naarmate de datum van de overtreding verder weg ligt van de datum dat de straf wordt ondergaan. De EMA is juridisch gezien géén straf, maar de betrokkenen zullen dat wel als zodanig ervaren. Belangrijk is in ieder geval dat de tijd tussen de geconstateerde overtreding en het volgen van de cursus zo beperkt mogelijk wordt gehouden. Dat zal de verkeersveiligheid zeker ten goede komen. Daarom is nagegaan waarom de afhandeling van sommige processen-verbaal zo lang op zich laat wachten.

De belangrijkste reden voor de vertraging ligt in het feit dat de afhandeling van administratieve procedures, waaronder pv's, vaak noodgedwongen een lage prioriteit krijgen binnen de korpsen.

Aanbevolen wordt om dit probleem voor te leggen aan het NPI.

Voorts zijn de volgende twee verklaringen nog van belang, te weten:

Verklaring 1

Als een verdachte niet in staat blijkt om een blaastest af te leggen, wordt hem/haar een bloedproef aangeboden en afgenomen. Op grond hiervan wordt het bloedalcoholgehalte (BAG) bepaald door het Gerechtelijk Laboratorium (GL). In uitzonderlijke gevallen wordt een urineproef afgenomen en opgestuurd aan het GL.

De afhandeling van het pv en het uitbrengen van een mededeling is afhankelijk van de uitslag van het GL. Het GL stelt de politie binnen uiterlijk veertien dagen op de hoogte van de uitslag. De bedoeling is dan dat de betreffende verbalisant het pv zo snel mogelijk afhandelt. In de praktijk schort het daar wel eens aan. Onder andere omdat veel verbalisanten onregelmatige diensten hebben, ingezet worden op andere taken en met verlof zijn.

Al gauw kan dan tussen de datum van het geconstateerde feit en de datum waarop de pv wordt afgesloten een paar maanden verstrijken. Zo blijkt ongeveer 40% van de BAG-mededelingen pas na acht weken na de aanhoudingsdatum te worden ontvangen door het CBR. Het aandeel BAG's (6,9%) ten opzichte van het aandeel AAG's (27,6%) is echter klein. Bureaus met een interne controle zullen dergelijke pv's en dus het uitbrengen van de mededelingen over het algemeen vrij snel af kunnen handelen na binnenkomst van de uitslag.

Verklaring 2

Het parket Den Haag heeft met de korpsen afgesproken dat eerst alle onderdelen van een 'strafzaak' moeten worden verzameld en als één geval moet worden aangeboden aan het parket. Dat betekent dus: niet voor elk onderdeel een apart pv. Dit zal met een voorbeeld worden verduidelijkt. Als bij een verkeersongeval alcoholgebruik wordt geconstateerd en de auto blijkt gestolen, dan kan het pv pas worden opgemaakt en afgehandeld als de verbalisant alle getuigenverklaringen, bescheiden en dergelijke heeft verzameld van achtereenvolgens: het verkeersongeval, alcohol, en diefstal van de auto. Bij dit soort 'samengestelde aanhoudingen' kan het afhandelen van een pv dan ook lang duren. Niet vastgesteld kon worden hoe vaak er sprake is van een samengesteld pv.

Aanbevolen wordt om na te gaan of bij meer parketten een dergelijke afspraak geldt en of daar een oplossing voor kan worden gevonden.

3.10. **Recidive**

3.10.1. *Lik-op-stuk-beleid*

In het kader van de politietransactie is tussen parketten en politie de afspraak gemaakt dat, onder een bepaalde AAG-grens, de politie gemandateerd is om de verdachte een transactie aan te bieden. In de praktijk komt dat neer op soms meer dan de helft van alle alcohol-aanhoudingen.

De toename van aanhoudingen op grond van een lik-op-stuk-beleid c.q. snelrecht betekent voor de politie meer werk. Er zijn signalen dat de controle op recidive in die gevallen steeds vaker zal 'worden vergeten'. Ook al staat in de transactierichtlijnen onder meer dat op recidive moet worden gecontroleerd. Niet in de laatste plaats zal dit probleem zich voordoen in verband met het probleem rond de toegankelijkheid tot het HKS dat hierna aan de orde komt (§ 3.10.2).

3.10.2. *Het herkenningssysteem*

Elk politiebureau beschikt over een (beperkt) aantal lijnen waarmee de verbalisant in het herkenningssysteem (HKS) regionaal maar ook op landelijk niveau kan nagaan of er sprake is van recidive. Als verbalisanten een aantal keren de ervaring opdoen dat men géén toegang krijgt tot het HKS, omdat bijvoorbeeld de lijn bezet is, dan zal dat al gauw de motivatie voor dit onderdeel doen verminderen. Tijdens één van de bezoeken werd aan de onderzoeker het HKS gedemonstreerd. Althans, dat is geprobeerd; na een paar maal proberen is de poging echter gestaakt!

Verder kwam aan het licht dat in het HKS waarschijnlijk niet alle 'gevallen' worden ingebracht. Zo meldde één van de contactpersonen dat bij een door hem uitgevoerde controle op het inbrengen van de gegevens in het HKS vanaf 1 juni 1996 ongeveer 40% van de 'lichtere' alcoholgevallen (waarvoor een transactie kan worden aangeboden) niet was ingevoerd (*Bijlage 1*)! De indruk bestaat dat dit niet alleen bij dat ene korps het geval is. Bij terugkoppeling kwam men erachter dat het probleem herkenbaar was!

Een ander probleem betreft de wijze waarop AAG- en BAG-waarden in het HKS worden ingevoerd. Voor een AAG wordt bijvoorbeeld de code 'L' ingevoerd, gevolgd door de AAG-waarde. Zoals al eerder is gemeld, wordt vaak niet de exacte waarde ingevuld, maar een 'afgeronde' waarde. Soms worden ook grenzen ingevoerd, zoals 'L 57 - 58' (AAG ligt tussen de 570 ug/l en 580 ug/l). Dergelijke summiere gegevens bemoeilijken de controle op recidive.

Vooraf voor recidives met wat lagere AAG's zal het volgen van een EMA-cursus preventief (kunnen) werken, in die zin dat de cursus bij deze doelgroep het meeste rendement zal opleveren.

In kleinere gemeenten speelt nog mee dat de meeste verdachten/betrokkenen wel bekend zijn bij de plaatselijke politie; daarvoor hoeft men het HKS niet te raadplegen. Dat betekent niet dat men het HKS niet raadpleegt, maar aangenomen mag worden dat men dat niet bij elke aanhouding doet.

Advies

Gezien de duidelijke aanwijzingen dat zowel de (mogelijkheid voor) controle op recidive door verbalisanten niet waterdicht is - zeker bij het aanbieden van een transactie - als het feit dat niet alle lichte gevallen in het HKS blijken te worden ingebracht, wordt geadviseerd aan de stuurgroep en de DV om aan dit probleem aandacht te besteden. Ook al omdat er signalen zijn dat de 'lichtere' gevallen van alcohol soms een lagere prioriteit krijgen bij de administratieve afhandeling ervan (zie ook § 3.8 en 3.9).

Voorstel

Te denken valt aan het op bestuurlijk niveau (NPI en ministerie van Binnenlandse Zaken) bepleiten dat er meer aansluitingen op het HKS komen per wijk-, district- dan wel hoofdbureau (zie ook § 3.10.1 en 3.10.2). Aan de andere kant lijkt een herbezinning op de bruikbaarheid van het HKS als controlesysteem voor het opsporen van recidive niet overbodig.

3.11. Voorstellen vanuit de politie

Aan de politie is gevraagd of men aanbevelingen had of lacunes had ontdekt waarmee rekening kan worden gehouden bij het vaststellen van een definitieve regeling.

De volgende voorstellen of suggesties zijn gedaan:

1. Indien een betrokkene naar een onderzoek is verwezen en het resultaat hiervan is dat het rijbewijs niet ongeldig hoeft te worden verklaard, dan zou deze betrokkene toch nog een EMA moeten volgen.
2. Bij een volgende nieuwe regeling zou deze eerst met een aantal politiemensen moeten worden 'doorgenomen' om vast te stellen waar er voor hen organisatorische problemen zijn te verwachten bij de uitvoering ervan en hoe die het beste kunnen worden ondervangen. Zeker, als het een administratiefrechtelijke procedure betreft.
3. In plaats van mededelingen, zou men de kopieën die uit de adem-alcoholapparaten komen rechtstreeks kunnen toesturen aan het CBR. In het geval van een BAG of urineproef zou het gerechtelijk laboratorium ook een kopie van de uitslag rechtstreeks aan het CBR kunnen sturen. Als het CBR vervolgens toegang zou krijgen tot het HKS, kan het zelf nagaan in welk geval er sprake is van recidive. Een dergelijke oplossing zou de politie een hoop extra werk besparen en voor-

komt de vele mogelijkheden dat er vergissingen kunnen worden gemaakt.

4. Meer toekomstgericht: men zou in de ondersteuningsmodule een automatische controle op recidive kunnen inbouwen.
5. Om de interne procedure bij de politie te vergemakkelijken en fouten te voorkomen, zou de norm voor recidive in samenhang met alcohol kunnen luiden: één keer aangehouden voor overtreding van art. 8 WWV binnen vijf jaar. Dus ongeacht het aantal keren binnen vijf jaar en/of de hoogte van het geconstateerde promillage.

Het voorstel onder punt 5 levert echter in de verwerking ervan bij de DV het volgende probleem op. Voor de vaststelling van de uitslag van het onderzoek is het van belang om te weten *hoe vaak* een betrokkene is aangehouden en *binnen welke periode*. Eén van de medische criteria luidt namelijk twee keer aangehouden in het laatste jaar leidt tot het advies van ongeschiktheid, op grond waarvan het rijbewijs ongeldig wordt verklaard.

3.12. Voorlichting over de EMA-cursus

Van geheel andere aard, maar wel relevant voor het promoten van de bekendheid met de EMA-cursus onder de 'burgerij', is het hiernavolgende. In het district Roermond wordt door de politie, de verkeersconsulent van Veilig Verkeer Nederland, een rijsschoolhouder, een gemeentefunctionaris en de coördinator van de CAD in Limburg, het volgende voorbereid:

- Introductie/presentatie van de EMA door een CAD-docent aan rij-instructeurs.
- Organisatie - bij succes onder rij-instructeurs - van een dergelijke presentatie op middelbare scholen voor jongeren vanaf zeventien jaar.

Of dat laatste initiatief moet worden aangemoedigd, is de vraag. De EMA-cursus is bedoeld voor een doelgroep die - in het algemeen - problemen heeft met het laten staan van alcohol als men nog moet rijden.

Wel zou overwogen kunnen worden om deze jongeren, die wennen aan het uitgaansleven waar alcohol wordt genuttigd, op kennisniveau meer gerichte informatie te geven over alcohol in het verkeer. In dit kader meldt de NeVIV dat vanuit het Trimbos Instituut een voorlichtingspakket voor jongeren over alcohol en verkeer is ontwikkeld.

4. Doorlooptijd van de EMA-procedure

4.1. Algemeen

Op grond van artikel 131, vijfde lid WVV 94, dient de EMA binnen een vastgestelde termijn te worden opgelegd. Door de DV is bepaald dat deze termijn zes maanden zou moeten zijn. De gehele doorlooptijd van een EMA-procedure is opgebouwd uit de volgende termijnen.

- *Betalingstermijn*: de DV stelt de betrokkene in kennis van het genomen besluit EMA en deelt mee dat de eigen bijdrage voor de cursus dient te worden voldaan binnen een in de wet vastgestelde termijn van zes weken (inmiddels opgerekt naar tien weken, zie ook § 2.4.5.). In de praktijk houdt de DV er rekening mee dat betrokkenen een bezwaarprocedure tegen het besluit kunnen indienen. Vanaf augustus 1996 is de DV begonnen met het aanmelden van kandidaten bij de CAD's, omdat pas na ontvangst van het cursusgeld de betrokkene kan worden aangemeld bij een CAD en/of nadat een eventuele bezwaarschriftprocedure is afgerond.

Uitgangspunt was een maximale periode van drie maanden tussen het nemen van een besluit EMA door de DV en de aanmelding daarvan bij de CAD. Uitzondering daarop zijn besluiten die voor de bestuursrechter moeten worden verdedigd.

- *Planningstermijn*: uitgegaan is van een streeftermijn van zes weken waarbinnen de CAD een aangemelde kandidaat plaatst voor een cursus.
- *Cursusduur*: de cursus bestaat uit drie volle dagen (te plannen in twee aaneengesloten weken), gevolgd door een eindgesprek (te plannen binnen twee weken na de laatste cursusdag). De totale duur is dus vier weken.
- *Afloopbericht*: na het eindgesprek stuurt de CAD - uiterlijk binnen twee weken - een afloopbericht aan de DV en neemt de DV een eindbesluit (wel/niet ongeldigverklaring van het rijbewijs).

Op grond van de hierboven genoemde uitgangspunten kan voldaan worden aan de voornoemde termijn van zes maanden. Het overgangsjaar diende als proef om vast te stellen of deze termijn praktisch en administratief haalbaar is. Mocht dat niet het geval zijn, dan kan de DV een andere termijn stellen.

Vanaf 1 juni 1996 t/m 30 mei 1997 zijn er door de DV 7.954 (4.122 in 1996 en 3.832 in 1997) besluiten EMA genomen.

Van deze besluiten zijn er 4.788 cursisten aangemeld bij de CAD's (3.388 in 1996 en 1.400 in 1997).

Van de aanmeldingen die in 1996 zijn opgestuurd heeft de DV 2.198 (65%) afloopberichten ontvangen (peildatum 30 mei 1997).

In dit hoofdstuk wordt nagegaan waar er vertragingen zijn opgelopen in de doorlooptijd en wat daarvan de reden is/kan zijn.

Het hoofdstuk bevat de volgende onderdelen:

- Doorlooptijd in 1996 (§ 4.2).
- Doorlooptijd tussen aanmelding en afloopbericht (§ 4.3).

4.2. Doorlooptijd in 1996

Voor het onderzoek konden géén gegevens worden geleverd over de doorlooptijd in termen van bijvoorbeeld zoveel afloopberichten zijn na zoveel weken ontvangen na de aanmeldingsdatum. Om toch enig inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de doorlooptijd in het eerste jaar, zijn van verschillende bronnen (NeVIV en CBR) gegevens samengevoegd, zonder dat vaststaat of deze gegevens ook inderdaad 'in tijd' met elkaar corresponderen.

Uitgaande van de beschikbare gegevens, is het aantal genomen EMA-besluiten in de periode *juni t/m augustus 1996* vergeleken met het aantal ingeplande cursisten *t/m 31 december 1996*. In de vergelijking hierna is dus uitgegaan van een betalings- en planningstermijn van vier maanden voor alle genomen besluiten.

In 1996 hebben 664 mensen de EMA-cursus gevolgd of waren daar in december nog mee bezig (*Bijlage 4*).

In de periode tussen juni en augustus 1996 zijn 1.254 besluiten EMA genomen, waarvan er vijf zijn opgelegd door de rechter (*Bijlage 3, Tabel 3*). De DV heeft meegedeeld dat 18% van de genomen besluiten EMA niet zijn aangemeld bij de CAD's. Deze 18% heeft onder andere betrekking op de groep 'na-ijlers' (mensen die voor 1 juni 1996 zijn aangehouden en daarom onder de 'oude' regeling vallen). De mededeling is door de DV in eerste instantie wel in behandeling genomen maar niet aangemeld, omdat:

- de betrokkene de EMA niet hoeft te volgen, omdat de betrokkene al een AVC-cursus heeft gevolgd op grond van dezelfde aanhouding;
- de aanhoudingsdatum van de betrokkene vóór 1 juni 1996 lag.

Met andere woorden, voor de hier uitgevoerde berekening is aangenomen dat van de 1.254 besluiten EMA er 1.028 zijn aangemeld bij de CAD's en dat deze betrokkenen zijn ingepland in een cursus vóór het einde van het jaar 1996. Zoals gezegd, blijken 664 betrokkenen de cursus in 1996 te hebben gevolgd of zijn daarmee gestart, oftewel 65% van de aangemelde kandidaten.

Uit de laatste gegevens van de DV blijkt dat zij van de 3.388 (82% van 4.122) uitgestuurde aanmeldingen in 1996 momenteel (peildatum 30 mei 1997) 2.198 'afloopberichten' heeft ontvangen (= 65%). Voor de duidelijkheid: dit percentage betreft dus alle aanmeldingen die in 1996 naar de CAD's zijn gestuurd en waarvan een afloopbericht is ontvangen. In het rekenvoorbeeld hierboven is er geen sprake van de ontvangst van afloopberichten. De opgave van de DV van 65% is *inclusief* de cursusduur én het versturen van het afloopbericht.

Gemiddelde betalingstermijn

De gemiddelde betalingstermijn in 1996 blijkt in werkelijkheid negen weken te zijn, oftewel iets meer dan twee maanden. Over de spreiding rond dit gemiddelde is het volgende bekend:

- De ondergrens ligt op zes weken en is wettelijk bepaald (§ 4.1). Het termijn komt overeen met de termijn dat betrokkenen een bezwaarschrift kunnen indienen tegen het besluit.
- Er zijn géén gegevens beschikbaar over de bovengrens.

Gemiddelde planningstermijn

In de praktijk blijken betrokkenen gemiddeld zeven weken na de aanmelding bij de CAD door deze instelling te zijn opgeroepen. Dat wil niet zeggen dat de cursisten dan ook deelnamen aan de cursus. Dat gebeurt soms maanden later (zie § 4.3). Ook hier geldt dat noch over de ondergrens, noch over de bovengrens van dit gemiddelde gegevens beschikbaar waren. Wel kan worden geconstateerd dat de streeftermijn van zes weken om betrokkenen in te plannen (nog) niet wordt gehaald. Voor een deel komt dat, omdat de aanvoer van aanmeldingen zeer onregelmatig verloopt (zie § 2.5.1) of omdat kandidaten verschuiving van de cursusdata aanvragen.

In § 4.3 wordt nader ingegaan op de gemiddelde duur tussen aanmelding en ontvangst afloopbericht, dus inclusief cursusduur en het versturen van het afloopbericht.

Conclusie

In 1996 zal de totale gemiddelde doorlooptijd van de procedure 23 weken zijn geweest, wat binnen de gestelde zes maanden valt. Op zich is dat een opmerkelijke prestatie van alle betrokken instanties (DV, NeVIV en instellingen voor verslavingszorg of CAD's), gezien de vaak onvoorziene problemen die men in de praktijk tegenkwam (zie in dit kader § 1.4 en hoofdstuk 2 en 3).

Het blijft echter een feit dat van de in 1996 aangemelde kandidaten circa 35% van de EMA-procedures bij de CAD's *langer* duurt dan was voorzien. Verklaringen hiervoor zijn:

- de betrokkene heeft uitstel gevraagd;
- de betrokkene heeft afgezegd (opgaaf van redenen bij de afsluiting van dit onderzoek onbekend);
- aanmeldingen van cursisten kwamen 'schoksgewijze' bij de CAD's binnen en het aantal varieerde van regio tot regio (deze problemen zijn aan de orde gekomen in § 2.5.1);
- de betrokkene komt niet opdagen.

4.3. Doorlooptijd tussen aanmelding en afloopbericht

Aan de betalingstermijn van gemiddeld negen weken zal weinig verbeterd kunnen worden. Wel zal winst geboekt kunnen worden in de onderdelen die daarop volgen: van planningstermijn tot en met de ontvangst van het afloopbericht. Hieraan wordt in deze paragraaf aandacht besteed.

Uit *Tabel 1* blijkt dat vanaf 1 juni 1996 t/m 30 mei 1997 het uitvoeren van de EMA-cursus (van aanmelding t/m ontvangst van het afloopbericht) gemiddeld dertien à veertien weken in beslag neemt. Dat betekent gemiddeld een langere doorlooptijd dan het uitgangspunt was (§ 4.1). Van de in totaal zeventien meewerkende instellingen komen vier instellingen met dit landelijk gemiddelde overeen, zeven instellingen hebben gemiddeld minder tijd nodig, en de rest (zeven instellingen) heeft gemiddeld méér tijd nodig.

Individueel wijken een aantal CAD's flink af van het gemiddelde. Zo blijkt de gemiddelde duur bij de instelling te Groningen tien weken te zijn, tegenover gemiddeld negentien weken bij de instelling voor verslavingszorg in Den Haag. Deze laatste instelling blijkt bij navraag in deze periode te

kampen hebben gehad met interne, organisatorische problemen die niets met de EMA te maken hadden. Of deze problemen nu geheel van de baan zijn, was niet bekend bij de afsluiting van dit onderzoek.

Verder blijkt uit de laatste gegevens die van de DV zijn ontvangen dat zowel het gemiddelde termijn tussen aanmelding en het begin van de EMA-cursus, als de gemiddelde termijn tussen het einde van de cursus en de ontvangst van het afloopbericht in 1997, afnemen ten opzichte van 1996 (peildatum 30 mei 1997).

Instellingen en instanties lijken steeds beter ingespeeld te raken op hun taken.

Instellingen voor verslavingszorg, ook wel CAD		Aantal aanmeldingen	Aantal ontvangen afloopberichten		Gemiddelde termijn (in weken)
1	Rotterdam, Boumanhuis	762	312	41%	15
2	Dordrecht, Boumanhuis	171	64	37%	16
3	Brijderstichting, Alkmaar	236	92	39%	13
4	Brijderstichting, Haarlem	166	103	62%	12
5	Novadic, Den Bosch	294	183	62%	11
6	Centrum Maliebaan, Utrecht	361	168	47%	15
7	Verslavingszorg Zeestraat Den Haag (Delft)	634	214	34%	19
8	Limburg, Maastricht	399	238	60%	13
9	De Jellinek, Amsterdam	298	144	48%	11
10	Stichting CAD, Zwolle	355	175	49%	15
11	Inst. voor verslavingszorg, Apeldoorn (Zwolle)	75	29	39%	14
12	CAD Drenthe, Assen	89	55	62%	12
13	Inst. voor verslavingszorg, Friesland, Leeuwarden	164	82	50%	17
14	Inst. voor verslavingszorg, Groningen	130	76	58%	10
15	W&M Brabant, Breda (Tilburg)	201	65	32%	15
16	Gelders centr. voor verslavingszorg, Arnhem	281	157	56%	14
17	ZCAD, Goes (Middelburg)	112	49	44%	11
18	CAD Twente, Enschede (Zwolle)	59	27	46%	15
Totaal		4788	2233	47%	13,6

Tabel 1. *Overzicht per instelling van het aantal aanmeldingen, aantal ontvangen afloopberichten en de gemiddelde termijn tussen aanmelding en ontvangst van het afloopbericht in weken over de periode 1 juni 1996 t/m 30 mei 1997. (Bron: CBR).*

Conclusies en aanbeveling

Voor tweederde van de tot nu toe afgewikkelde EMA-procedures (periode juni 1996 t/m 30 mei 1997) blijkt de gemiddelde doorlooptijd (tussen aanmelding en afloopbericht) tussen de dertien en veertien weken te liggen. Er zijn aanwijzingen dat de betrokken instellingen en instanties beter ingewerkt raken in deze lastige materie, want de gemiddelde duur tussen aanmelding en eerste cursusdag (= de gemiddelde duur tussen het einde van de cursus en ontvangst van het afloopbericht) is in de loop van het overgangsjaar afgenomen.

Toch blijven enkele probleemgebieden met betrekking tot de totale doorlooptijd voortdurend aandacht vragen van de NeVIV en de DV. Ook het feit dat de afhandeling van éénderde van de aanmeldingen duidelijk langer duurt dan vier à vijf maanden vraagt van de betrokken instanties nog de nodige aandacht en inspanning.

Literatuur

Leeuw, Ed & Brouwers, M. (1992). *Evaluatie van de Alcohol Verkeer Cursussen*. Gouda Quint bv.

Lindeijer, J.L. (1996). *Educatieve Maatregel Alcohol en Verkeer (EMA); Resultaten van het vooronderzoek van de organisatorische procesevaluatie EMA-regeling*. A-96-26. SWOV, Leidschendam. [Niet openbaar].

Ministerie van Justitie (1992). *Eindrapport van de begeleidingscommissie Alcohol Verkeer Cursussen AVC*. Ministerie van Justitie, 's-Gravenhage.

Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid. Bureau Rijvaardigheidsbewijzen, Divisie Vorderingen, Rijswijk.

Bijlage 1 t/m 4

1. *Brief van Politieregio Limburg-Noord*
2. *Voorbeelden van interne registratie van gegevens voor het uitbrengen van een mededeling*
3. *CBR-tabellen*
4. *Overzicht EMA-cursisten en EMA-cursussen*

Politieregio Limburg-noord
 district Weert
 basiseenheid Nederweert
 P.W.M.Jetten
 brigadier van politie
 Loverstraat 6
 6031 VD Nederweert
 telefoon 0495-461111
 telefax 0495-633174

Aan : SWOV
 t.a.v. mevr. Lindeyer
 Postbus 170
 2260 AD Leidschendam

Geachte mevrouw Lindeyer.

Naar aanleiding van ons telefonisch onderhoud d.d. 17 februari 1997 doe ik hierbij enkele zelf ontwikkelde formulieren toekomen omtrent de controle van overtreders van artikel 8 van de Wegenverkeerswet 1994 en de mogelijk daarop volgende mededeling ex-artikel 130 van de Wegenverkeerswet 1994.

Op een formulier mededeling 130 WVW voor het jaar 1997 zijn de gegevens ingevuld. Het andere formulier is blanco.

Verder zit er een overzichtslijst bij van alle 8-ers van het jaar 1997 vanaf 1 januari 1997. Op deze lijst staan nagenoeg alle gegevens vermeld. Lijst is in mijn ogen nog niet compleet. Deze lijst wordt nog steeds aangepast.

Hoe gaat zo'n controle i.v.m. art. 130 WVW in zijn werk. Namens het district Weert doe ik de controles van de 8-ers. Hoe gebeurt dit. Eens per week kijk ik klapper na waar de tickets van het ademanalyseapparaat Honac Bac Datatamaster II zijn opgeslagen van personen, die op dit apparaat hebben geblazen. Daarnaast wordt de incidentcode (132) voor het rijden onder invloed in de computer nagekeken. Beide gebeuren aan de hand van het zelf gemaakte formulier. Ook het landelijk Herkenningssysteem wordt daarbij geraadpleegd. Blijkt bij controle dat iemand voldoet aan de criteria om een mededeling 130 WVW uit te doen dan maak ik deze mededeling klaar en laat deze dan ondertekenen door de chef basiseenheid van het district Weert waar de betrokkene is gepakt voor het rijden onder invloed. De chef basiseenheden (hulpofficieren) zijn via mandatering aangewezen door de regio-korpschef Limburg Noord.

Na ondertekening worden de mededelingen 130 WVW naar het CBR gestuurd. Het hele vervolgtraject bij het CBR en de uiteindelijke afhandeling daarvan wordt door mij opgeslagen en bijgehouden op de overzichtslijst (zie bijgevoegde fotocopielijst).

Als de procedure bij het CBR is afgelopen wordt dit door mij afgeboekt. Indien tijdens een onderzoek door het CBR blijkt dat iemand ongeschikt is bevonden en zijn/haar rijbewijs ongeldig wordt verklaard door het bevoegde gezag ,dan worden de collega's, die betrokkene hebben gepakt via een bericht hiervan in kennis gesteld. Collega's stellen dit enorm op prijs.

Verder blijkt in de praktijk dat bij het bevragen van het HKS systeem betrokkenen om een of andere reden niet worden ingevoerd als een pv. terzake art. 8 van de Wegenverkeerswet is opgemaakt. Bij controle van het HKS systeem van de 8-ers in Weert vanaf 1 juni 1996 blijkt dat ongeveer 40% niet in het HKS systeem is ingevoerd. Dit levert i.v.m. het controleren of betrokkene een recidivist is de nodige moeilijkheden c.q. onvolkomenheden op.

Mogelijke oorzaken in deze kunnen zijn :

1. verbalisant maakt geen Landelijk Meldings Formulier (LMF) op bij het POLOM gebeuren of bij het aanbieden van een politietransactie ;
2. LMF-formulier wordt niet volledig ingevuld en dan voert de afdeling Infodesk alleen die gegevens in die op het LMF-formulier staan ;
3. gegevens van het LMF-formulier worden in het geheel niet door Infodesk ingevoerd. Wat hier de reden van is, is nog onbekend.

Hier wordt momenteel door mij een onderzoek naar ingesteld.

Verder is per 27 september 1996 ingegaan het POLOM gebeuren. POLOM staat voor Politie en Openbaar Ministerie. In het kader van het snelrecht is het rijden onder invloed daar ook onder gebracht mits er aan een aantal criteria is voldaan. In het kader van het POLOM gebeuren is de afspraak gemaakt met het O.M. dat als een 8-er gepakt wordt er tel. contact wordt opgenomen met het O.M.. Er heeft altijd een parketsecretaris dienst (24 uur). Als een 8-er gepakt wordt en deze voldoet aan een de gestelde criteria dan wordt telefonisch contact opgenomen met de dienstdoende parketsecretaris. Deze legt aan de hand van de verstrekte gegevens en het raadplegen van eigen systemen een boete op en geeft daarbij ook een zittingsdatum met parketnummer op van deze zaak. Betrokkene krijgt dan ook direct een dagvaarding uitgereikt waarop de zittingsdatum en tijdstip staat vermeld.

Als betrokkene binnen een bepaalde termijn (2 weken) de opgelegde boete betaald heeft dan wordt er van het O.M. uit een bericht gestuurd naar de verbalisant dat betrokkene heeft betaald en dat er dan geen p.v. hoeft worden opgemaakt. Verbalisant moet dan wel nog een kort p.v. met L.M.F.-formulier worden opgemaakt zodat de gegevens in HKS verwerkt worden. Dit p.v. is voor de administratie en wordt in het archief opgeborgen.

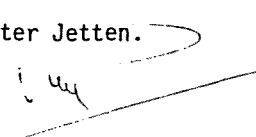
Betaald betrokkene niet binnen de gestelde termijn dan moet er binnen 2 weken na het verstrijken van die termijn het p.v. bij het O.M. worden ingeleverd. Betrokkene is reeds bij de staande houding een dagvaarding uitgereikt met zittingsdatum en is dus op de hoogte dat hij op die datum op dat tijdstip moet voorkomen.

Informatie hieromtrent kunt u inwinnen bij het parket te Roermond parketsecretaris mevr. L. Boerboom tel. 0475-352222.

Al met al loopt de procedure mededeling 130 WWV in het district Weert naar behoren. Het kan nog steeds beter en daar streef ik dan ook naar. Mochten er van jullie zijde nog suggesties of aanbevelingen zijn dan sta ik daar helemaal voor open.

Met vriendelijke groeten,

Peter Jetten.

Bijlagen : drie.

MEDEDELING - 730 WUV 1997

datum tijdstip

verbalisanten

Naam + un. VE

geboorted.

M/U

leeftijd

adenanalyse

ban nr

uitslag

u/l.

bloedpriet

bloedbl. nr

uitslag

9/00

weyering

BPS nr

BPS doss nr

Portet nr

HKS-bewijs nr

Bezwaarschik

Controle

UKO

SWOU

Rijbewijs nr

categorie

afgegeven

d.d.

gebruik kl

door

Bm

Min. - Verw.

Bevolkingscheck

J/M

datum

MEDEDELING

J/M

d. d.

BE I I I

Nr	Datum	Tijdstip	Naam	Geb.dat.	M/V	leeftijd	Uitslag AAC BAG Weigering
1	4-1-97	02 ³²		16-7-68	M	28	620 ⁴⁹
2	4-1-97	19 ¹⁹		6-4-71	M	25	260 ⁴⁹
3	7-1-97	02 ²⁷		1-2-61	M	35	970 ⁴⁹
4	7-1-97	22 ¹⁰		26-4-65	M	53	575 ⁴⁹
5	13-1-97	01 ⁰⁴		10-7-69	M	27	760 ⁴⁹
6	13-1-97	03 ³⁰		17-2-61	M	35	400 ⁴⁹
7	15-1-97	22 ⁵³		17-1-46	M	50	1,6 ⁹⁰⁰
8	13-1-97	01 ⁵⁵		3-10-51	M	45	2,97 ⁹⁰⁰
9	22-1-97	02 ⁴⁵		9-8-46	M	50	365 ⁴⁹
10	23-1-97	21 ⁵⁵		23-7-44	M	47	400 ⁴⁹
11	26-1-97	02 ⁴³		22-1-71	M	26	7,35 ⁹⁰⁰
12	27-1-97	05 ¹⁰		4-8-74	M	22	575 ⁴⁹
13	27-1-97	21 ⁵³		25-11-55	M	41	1005 ⁴⁹
14	2-2-97	02 ⁰³		16-7-65	M	28	595 ⁴⁹
15	4-2-97	01 ⁴³		13-4-66	M	30	330 ⁴⁹
16	9-2-97	20 ⁴²		20-7-71	M	25	745 ⁴⁹
17	10-2-97	23 ²⁴		27-11-62	M	34	weigeren
18	10-2-97	23 ²⁷		13-11-40	M	40	260 ⁴⁹
19	13-2-97	02 ⁴⁹		12-2-60	M	36	9 ⁹⁰⁰
20	4-2-97	17 ²⁵		30-12-67	M	29	9 ⁹⁰⁰
21	17-2-97	01 ⁴⁴		20-06-59	M	37	630 ⁴⁹
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							

Bijlage 3

CBR-tabellen

Week	Aantal	Percentage
1	1800	26 %
2	896	12.9 %
3	464	6.7 %
4	336	4.9 %
5	268	3.9 %
6	252	3.6 %
7	249	3.6 %
8	212	3.1 %
> 8	2444	35.3 %
Totaal	6921	100 %

Tabel 1. Overzicht naar week (na de laatste aanhouding) waarin de mededeling werd ontvangen. (Bron: CBR).

Week	Aag		Bag		% Bag totaal	Totaal	
1	1661	31.3%	23	5.8 %	0.4%	1684	29.5%
2	778	14.7%	31	7.8 %	0.5%	809	14.2%
3	347	6.5%	61	15.4 %	1.1%	408	7.2%
4	269	5.1%	46	11.6 %	0.8%	315	5.5%
5	234	4.4%	20	5.1 %	0.4%	254	4.5%
6	201	3.8%	21	5.3 %	0.4%	222	3.9%
7	213	4.0%	18	4.5 %	0.3%	231	4.1%
8	187	3.5%	19	4.8 %	0.3%	206	3.6%
>8	1415	26.7%	157	39.6 %	2.8%	1572	27.6%
Totaal	5305	100%	396	100%	6.9%	5701	100%

Tabel 2. Overzicht naar week (na de laatste aanhouding) waarin de mededeling werd ontvangen (alleen alcoholzaken). (Bron: CBR).

Maand van ontvangst mededeling	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal
EMA	203	445	601	580	843	811	857	4340
EMA opgelegd door rechter	0	0	5	6	43	32	32	118
Onderzoeken								
Alcohol	53	110	190	171	223	177	211	1135
Alcohol + schorsen	21	30	20	21	17	22	30	161
Medisch	32	42	38	50	43	44	40	289
Medisch + schorsen	11	9	8	7	13	12	6	66
Onderzoek in plaats van EMA	4	5	10	6	1	3	6	35
EMA vervangen door onderzoek	0	0	1	2	3	1	3	10
Rijvaardigheid	11	22	18	19	30	29	36	165
Totaal	335	663	891	862	1216	1131	1221	6319

Tabel 3. *Overzicht van ontvangst mededeling naar maand (Bron: CBR).*

Bijlage 4

Overzicht EMA-cursisten en EMA-cursussen

Instelling	Aantal cursisten	Aantal cursussen	Contra / niet geweest	Gedeeltelijk geweest	Geslacht	
					M	V
AVG Groningen	40	5			M 39	V 1
VZ Friesland	19	2			M 18	V 1
CAD Drenthe	19	2				
Jellinek	41	6	10	1	M 38	V 3
Brijder Stichting	71	8	7			
Centrum Maliebaan	34	4	1		M 33	V 1
Centrum VZ Zeestraat	57	6			M 51	V 6
Boumanhuis	122	15	8	5	M 121	V 1
Zeeuws CAD	10	1			M 8	V 2
St. CAD Zwolle	30	3	1		M 30	
CAD Twente	25	3	1		M 24	V 1
IVS Apeldoorn	25	3	6	2	M 22	V 3
Gelders Centrum VZ	47	5		1		
Centrum VZ W&M Brabant	28	3			M 27	V 1
Novadic	43	5	1			
CAD Limburg	53	6?				

Tabel 4. Overzicht EMA-cursisten en EMA-cursussen (Bron: NeVIV).